

Република Северна Македонија
Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје
Факултет за музичка уметност – Скопје

Питу Гули бр. 1, 1000 Скопје, Република Северна
Македонија

<http://fmu.ukim.edu.mk/>

тел. +389 (0)2 3134 345 email: fmu@fmu.ukim.edu.mk

ФАКУЛТЕТ ЗА МУЗИЧКА УМЕТНОСТ - СКОПЈЕ

СТУДИСКА И ПРЕДМЕТНА ПРОГРАМА ПО ГИТАРА

2022/2023

СТУДИСКА ПРОГРАМА ПО ГИТАРА

Реден број	Код на предметот	Назив на наставниот предмет	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС
				П	В	
ПРВА ГОДИНА						
1.	1Г151-22	Гитара 1	I	2	0	7
2.	1Т255	Хармонија со хармонска анализа 1	I	2	0	4
3.	1Т001	Солфеж 1	I	2	0	4
4.	1Т141	Историја на музиката 1	I	2	0	3
5.	1Т131	Хорско пеење 1	I	4	0	3
6.	1Г501	Литература за гитара 1	I	2	0	3
7.	1С101	Камерна музика 1	I	1	0	3
8.		Изборен наставен предмет	I	2	0	3
9.	1Г152-22	Гитара 2	II	2	0	7
10.	1Т256	Хармонија со хармонска анализа 2	II	2	0	4
11.	1Т002	Солфеж 2	II	2	0	4
12.	1Т142	Историја на музиката 2	II	2	0	3
13.	1Т132	Хорско пеење 2	II	4	0	3
14.	1Г502	Литература за гитара 2	II	2	0	3
15.	1С102	Камерна музика 2	II	1	0	3
16.		Изборен наставен предмет	II	2	0	3
Вкупно часови (предавања/вежби) и број на ЕКТС-кредити во студиската година				34	0	60

Реден број	Код на предметот	Назив на наставниот предмет	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС
				П	В	
ВТОРА ГОДИНА						
1.	1Г153-22	Гитара 3	III	2	0	8
2.	1С103	Камерна музика 3	III	1	0	3
3.	1Т177	Основи на музичките форми со анализа 1	III	2	0	4
4.	1Т143	Историја на музиката 3	III	2	0	3
5.	1Т931	Ансамбл 1	III	1	0	3
6.		Изборен наставен предмет	III	2	0	3
7.		Изборен наставен предмет	III	2	0	3
8.		Изборен наставен предмет	III	2	0	3

9.	1Г154-22	Гитара 4	IV	2	0	8
10.	1С104	Камерна музика 4	IV	1	0	3
11.	1Т178	Основи на музичките форми со анализа 2	IV	2	0	4
12.	1Т144	Историја на музиката 4	IV	2	0	3
13.	1Т932	Ансамбл 2	IV	1	0	3
14.		Изборен наставен предмет	IV	2	0	3
15.		Изборен наставен предмет	IV	2	0	3
16.		Изборен наставен предмет	IV	2	0	3
Вкупно часови (предавања/вежби) и број на ЕКТС-кредити во студиската година				28	0	60

Реден број	Код на предметот	Назив на наставниот предмет	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС
				П	В	
ТРЕТА ГОДИНА						
1.	1Г155-22	Гитара 5	V	2	0	11
2.	1С105	Камерна музика 5	V	1	0	3
3.	1Г411	Методика на наставата по гудачки инструменти и гитара 1	V	2	0	4
4.	1Т933	Ансамбл 3	V	1	0	3
5.		Изборен наставен предмет	V	2	0	3
6.		Изборен наставен предмет	V	2	0	3
7.		Изборен наставен предмет	V	2	0	3
8.	1Г156-22	Гитара 6	VI	2	0	11
9.	1С106	Камерна музика 6	VI	1	0	3
10.	1Г412	Методика на наставата по гудачки инструменти и гитара 2	VI	2	0	4
11.	1Т934	Ансамбл 4	VI	1	0	3
12.		Изборен наставен предмет	VI	2	0	3
13.		Изборен наставен предмет	VI	2	0	3
14.		Изборен наставен предмет	VI	2	0	3
Вкупно часови (предавања/вежби) и број на ЕКТС-кредити во студиската година				24	0	60

Реден број	Код на предметот	Назив на наставниот предмет	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС
				П	В	
ЧЕТВРТА ГОДИНА						
1.	1Г157-22	Гитара7	VII	2	0	11
2.	1С107	Камерна музика 7	VII	1	0	3
3.	1Г413	Методика на наставата по гудачки инструменти и гитара 3	VII	2	0	4
4.	1Т935	Ансамбл 5	VII	1	0	3
5.		Изборен наставен предмет	VII	2	0	3
6.		Изборен наставен предмет	VII	2	0	3
7.		Изборен наставен предмет	VII	2	0	3
8.	1Г158-22	Гитара8	VIII	2	0	11
9.	1С108	Камерна музика 8	VIII	1	0	3
10.	1Г414	Методика на наставата по гудачки инструменти и гитара 4	VIII	2	0	4
11.	1Т936	Ансамбл 6	VIII	1	0	3
12.		Изборен наставен предмет	VIII	2	0	3
13.		Изборен наставен предмет	VIII	2	0	3
14.		Изборен наставен предмет	VIII	2	0	3
Вкупно часови (предавања/вежби) и број на ЕКТС-кредити во студиската година				24	0	60

Листа на изборни предмети

**листата на активни изборни предмети се објавува пред почетокот на секоја учебна година*

Реден број	Код	Назив на предметот	Семестар	Неделен фонд на часови		ЕКТС	Единица
				П	В		
1.	1Т103	Солфеж 3	III, V, VII	2	0	3	ФМУ
2.	1Т104	Солфеж 4	IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
3.	1Т133	Хорско пеење 3	III, V, VII	2	0	3	ФМУ
4.	1Т134	Хорско пеење 4	IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
5.	1Т135	Хорско пеење 5	V, VII	2	0	3	ФМУ
6.	1Т136	Хорско пеење 6	VI, VIII	2	0	3	ФМУ

7.	1T137	Хорско пеење 7	VII	2	0	3	ФМУ
8.	1T138	Хорско пеење 8	VIII	2	0	3	ФМУ
9.	1И501	Естетика на музиката 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
10.	1И502	Естетика на музиката 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
11.	1И503	Естетика на музиката 3	III, V, VII	2	0	3	ФМУ
12.	1И504	Естетика на музиката 4	IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
13.	1И311	Аудиовизија 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
14.	1И312	Аудиовизија 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
15.	1И313	Аудиовизија 3	III, V, VII	2	0	3	ФМУ
16.	1И314	Аудиовизија 4	IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
17.	1И309	Нотографија 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
18.	1И310	Нотографија 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
19.	1T231	Македонски музички фолклор 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
20.	1T232	Македонски музички фолклор 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
21.	1T241	Светски музички фолклор 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
22.	1T242	Светски музички фолклор 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
23.	1T711	Социологија на музиката 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
24.	1T712	Социологија на музиката 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
25.	1T145	Историја на музиката 5	V, VII	2	0	3	ФМУ
26.	1T146	Историја на музиката 6	VI, VIII	2	0	3	ФМУ
27.	1И203	Педагогија 1	I, III, V, VII	2	0	3	Филозофски факултет
28.	1И204	Педагогија 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	Филозофски факултет
29.	1И201	Психологија 1	I, III, V, VII	2	0	3	Филозофски факултет

30.	1И202	Психологија 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	Филозофски факултет
31.	1И211	Вокална полифонија 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
32.	1И212	Вокална полифонија 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
33.	1Т281	Електронска музика 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
34.	1Т282	Електронска музика 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
35.	1Т261	Основи на дигиталното архивирање 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
36.	1Т262	Основи на дигиталното архивирање 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
37.	1Т341	Основи на методологија на научното истражување 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
38.	1Т342	Основи на методологија на научното истражување 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
39.	1И301	Вовед во музичкиот менаџмент 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
40.	1И302	Вовед во музичкиот менаџмент 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
41.	1Т441	Теорија на изведбата 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
42.	1Т442	Теорија на изведбата 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
43.	1Т443	Теорија на изведбата 3	III, V, VII	2	0	3	ФМУ
44.	1Т444	Теорија на изведбата 4	IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
45.	1Т523	Техники на композирање во музиката на XX век 1	I, III, V, VII	2	0	3	ФМУ
46.	1Т524	Техники на композирање во музиката на XX век 2	II, IV, VI, VIII	2	0	3	ФМУ
47.	1Т911	Биг бенд 1 (по избор на наставникот)	I, III, V, VII	4	0	3	ФМУ
48.	1Т912	Биг бенд 2 (по избор на наставникот)	II, IV, VI, VIII	4	0	3	ФМУ
49.	1Т913	Биг бенд 3 (по избор на наставникот)	III, V, VII	4	0	3	ФМУ
50.	1Т914	Биг бенд 4 (по избор на наставникот)	IV, VI, VIII	4	0	3	ФМУ
51.	1Т915	Биг бенд 5 (по избор на наставникот)	V, VII	4	0	3	ФМУ
52.	1Т916	Биг бенд 6 (по избор на наставникот)	VI, VIII	4	0	3	ФМУ

53.	1T917	Биг бенд 7 (по избор на наставникот)	VII	4	0	3	ФМУ
54.	1T918	Биг бенд 8 (по избор на наставникот)	VIII	4	0	3	ФМУ

ПРЕДМЕТНИ ПРОГРАМИ

ПРЕДМЕТНИ ПРОГРАМИ ОД ПРВА ГОДИНА

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Гитара 1			
2.	Код	1Г151-22			
3.	Студиска програма	Задолжителен: Гитара			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Прва година/ прв семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	7
8.	Наставник	вонр. проф. м-р Дарко Багески, вонр. проф. м-р Борче Наумовски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Сеопфатно развивање и усовршување на целиот комплекс на професионални знаења и вештини за непречено владеење со инструментот и оспособување за самостојна професионална дејност како солист, камерен музичар или музичар во оркестар.Стекнување на сознанија за карактеристиките и интерпретацијата на различните музички стилови, форми и жанри. Поставување на темелите на професионалната квалификација за настава по инструментот, преку примената на специфичната методологија и дидактика во процесот на изучување на репертоарот.				
11.	Содржина на предметната програма: Систематско развивање на техниката и интерпретацијата преку работа и изведба на дела од различни музички стилови и форми. Избор на дела индивидуално прилагоден на техниките и музичките потреби на секој студент. Активирање и развивање на сите способности на студентот: слушна претстава и контрола, ритам и чувство за време, меморирање, концентрација и внимание, доживување. Јасно препознавање, разбирање и изразување на формата, идејно-емотивната содржина и карактерот на делата кои што се изведуваат. Разнообразност и квалитет на звукот, природно фразирање, интонација, јасна и осмислена артикулација, осмисленост и убедливост на интерпретацијата, развој на емоционалната сфера и творечката фантазија. Правилна организација на целокупниот изведувачки апарат. Стекнување сознанија за дидактичките постапки при изучување на композициите и оспособување за правилна самостојна работа. Подготовка за настапување. Изведувачка пракса преку јавни настапи со кои студентите се стекнуваат со практични изведувачко-сценски искуства.				
12.	Методи на учење: Индивидуална интерактивна работа со студентот, практична демонстрација, дискусија, изведувачка пракса, консултации, самостојна работа				
13.	Вкупен расположив фонд на време	7ECTS x 30 = 210 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+180=210 часови			

15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- практична настава	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови		
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови		
		16.3.	Домашно учење -вежбање	180 часови		
17.	Начин на оценување - Нумеричко					
	17.1.	Тестови	/			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	/			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
	17.4	Завршен испит	90 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		1. Редовност на настава. 2. Настап на најмалку една продукција. 3. Програмата за завршниот испит мора да содржи: ✓ Дурски и молски скали ✓ Две етиди (1 задолжителна од Х.В.Лобос) ✓ Една пиеса од балкански композитор 4. Програмата се изведува на памет.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација, претставување на студентите на јавни настапи, концерти, учества на државни и меѓународни натпревари.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реденброј	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	На располагање е целокупната инструктивна и уметничка литература за соодветниот инструмент од сите музички епохи и стилови. Изборот на делата и програмата се прави за секој студент индивидуално, во зависност од педагошката оправданост и од неговите технички и музички способности и афинитети.			
		2.				
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година

		1.				
		2.				
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Хармонија со хармонска анализа 1			
2.	Код	1T255			
3.	Студиска програма	Задолжителен: Етномузикологија, Флејта, Обоа, Кларинет, Фагот, Саксофон, Труба, Хорна, Тромбон, Туба, Виолина, Виола, Виолончело, Контрабас, Удирачки инструменти, Пијано, Хармоника, Гитара, Соло пеење.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметост - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	Сите инструменти, Соло пеење: прва година/прв семестар Етномузикологија: втора година/трет семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	вонр. проф. д-р Тихомир Јовиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Цел на предметната програма е студентите да добијат потребни знаења од областа на тоналната хармонија и истите да ги применат во аналитичкиот пристап на делата од трите стилски епохи: барок, класицизам и романтизам, во рамките на кои што се одвива нивниот едукативен процес и во најголем дел нивниот уметнички ангажман.				
11.	Содржина на предметната програма: Запознавање со историскиот развој на хармонското мислење низ трите стилски епохи во кои се создава и развива тоналниот систем (барок, класицизам, романтизам) и неговата улога во музичкото творештво. Квинтакорди како носители на хармонските постапки, положба, слог и фактура, функционална припадност, односи помеѓу квинтакордите, каденци, хармонски и мелодиски ритам, синкопирана хармонија, сектакорди, обележување на бас, квартсектакорди, мелодиски мол и фригиска каденца, доминантен септакорд, споредни септакорди во дур и во мол, мол-дур, секвенци, доминантен нонакорд.				
12.	Методи на учење: Предавања, аудио-видео презентации, консултации, самостојна работа				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ЕКТС x 30 = 120 часа			
14.	Распределба на расположивото време	30+15+75 = 120			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		30 часови

		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа			
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи			
		16.2.	Самостојни задачи		15 часови	
		16.3.	Домашно учење – задачи		75 часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		90 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		/ бодови		
	17.3.	Активност и учество		10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		<u>За потпис:</u> - Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) - Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит</u> (доколку студентот не освоил преодна оценка од континуираното): - потпис - Освоени минимум 25% од континуираното оценување			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Devčić, Natko	Harmonija	Zagreb: Školska knjiga	1975
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Despić, Dejan	Harmonija sa harmonskom analizom	Zavod za udžbenike i nastavna sredstva	1997
		2.	Despić, Dejan	Kontrast tonaliteta	Beograd: Univerzitet	1989

					Umetnosti	
		3.	Despić, Dejan	Harmonska analiza	Beograd: Univerzitet Umetnosti	1987
		4.	Despić, Dejan	Opazanje tonaliteta	Beograd: Univerzitet Umetnosti	1981
		5.	Piston, Walter	Harmony	New York/London: W.W. Norton & Company	1962

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Солфеж 1			
2.	Код	1T001			
3.	Студиска програма	Задолжителен: Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско диригирање, Музикологија, Етномузикологија, Флејта, Обоа, Кларинет, Саксофон, Фагот, Труба, Хорна, Тромбон, Туба, Удирачки инструменти, Виолина, Виола, Виолончело, Контрабас , Гитара, Соло пеење, Пијано, Хармоника.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	Прва година/прв семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Проф. м-р Жана Димчевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел развивање и усовршување на базичната компонента на професионалниот музичар (педагог, теоретичар, научник): аналитичкиот музички слух, односно, навиките за свесно слушање, препознавање и репродуцирање на акустичките, конструктивните и содржинските елементи на музичкиот јазик од различни стилски периоди. Со севкупното активирање на музичкиот слух во координација со интелектуална дејност, како и со развојот на музиката меморија и внатрешно-слушните претстави (внатрешниот музички слух) студентите се оспособуваат за брзо анализирање и репродуцирање на музиката.				
11.	Содржина на предметната програма: РИТАМ: ритмички вежби со правилна и неправилна поделба, нерамноделни тактови. МЕЛОДИКА: едногласие, повеќегласие и едногласие со текст (дијатонски модуси, усложнување на дијатонски модуси, модулација, интервалски вежби без тонален центар). СЛУШНА АНАЛИЗА: интервали и акорди во и вон тоналитет. ДИКТАТ: едногласен				
12.	Методи на учење: Групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, консултации, самостојна работа				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4ECTS x 30 часови = 120 часови			

14.	Распределба на расположивото време	30+90 = 120				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- практична настава	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови		
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	90 часови		
17.	Начин на оценување Нумеричко					
	17.1.	Тестови	90 бодови			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	/ бодови			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		<u>За потпис:</u> - Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) - Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит:</u> - потпис - Освоени минимум 25% од континуираното оценување			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација, учества на државни и меѓународни натпревари.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Noel-Gallon	<i>Cinquante lecons de solfege rythmiques (premier recueil 1-25, deuxieme recueil 26-50</i>		
		2.	Radiceva-Divjakovic, Dorina.	<i>Intoniranje intervala</i>	Beograd	1977
		3.	Popovic, Borivoje.	<i>Intonacija</i>	Beograd	1977
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				

		2.				
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Историја на музиката 1			
2.	Код	1T141			
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Етномузикологија, Флејта, Обоа, Кларинет, Фагот, Саксофон, Труба, Хорна, Тромбон, Туба, Виолина, Виола, Виолончело, Контрабас, Удирачки инструменти, Пијано, Хармоника, Гитара, Соло пеење. <u>Изборен:</u> Композиција, Оркестарско диригирање, Популарни жанрови – саксофон, Популарни жанрови – удирачки инструменти, Популарни жанрови – бас, Популарни жанрови – гитара, Популарни жанрови – соло пеење, Балетска педагогија – класичен балет, Балетска педагогија – современ танц			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Задолжителен: прва година / прв семестар Изборен: во сите студиски години во зимскиот семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3
8.	Наставник	Проф. д-р Бојан Ортаков Проф. д-р Викторија Коларовска-Гмирја			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел да го запознае студентот со севкупноста на музичко-историските процеси во рамките на нивните општествени условености и специфични развојни законитости. Исто така, предметната програма го едуцира студентот да се ориентира во музичко-историското време и простор, зависно од дадените стилско-естетски периоди во музиката.				
11.	Содржина на предметната програма: Музичко-историскиот развој, почнувајќи од музиката на првобитната заедница, па се до епохата на музичката Ренесанса во западно-европската музика, т.е. до крајот на XVI век.				
12.	Методи на учење: Колективна работа со студенти, слушање и објаснување на примери од музичката литература, дискусии и консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ЕКТС x 30 часови = 90 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30 = 90			

15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови		
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови		
17.	Начин на оценување Нумеричко					
	17.1.	Тестови	90 бодови			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	/			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<u>За потпис:</u> - Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) - Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит:</u> - потпис - Освоени минимум 25% од континуираното оценување				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Andreis, Josip	Povijest glazbe I	Zagreb	1975
		2.	Ортаков, Бојан	Историја на музиката, авторизирани предавања (скрипта)	Скопје	2004
		3.	Материјали од предметен наставник			

	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Хорско пеење 1				
2.	Код	1T131				
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Соло пеење, Пијано, Хармоника, Гитара. <u>Изборен:</u> Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско диригирање, Музикологија, Етномузикологија.				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност- Скопје				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година /семестар	Задолжителен: прва година/прв семестар Изборен: во сите студиски години во зимскиот семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3	
8.	Наставник	Проф. м-р Сашо Татарчевски				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Аудиција за распоред во различните хорски ансамбли на ФМУ				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со хорскиот и вокално-инструменталниот репертоар од сите музички епохи и жанри. Совладување на вокалната техника и начините на пеење на различните стилови. Подобрување на prima vista читање на партитурите и развивање на моќта за правилно дешифрирање на музичкиот текст. Навивкување на дисциплина и партиципирање во тимска работа односно, создавање правилни навики кои се основа за професионален однос кон работата. Навивкување на сцена преку концертите и јавните настапи на хоровите. Создавање високи музичко-естетски вредности и развивање на колективен интелектуално-емоционален и креативен однос кон музицирањето. Предметот хорско пеење во синергија со предметите основи на диригирање, хорско диригирање и оркестарско диригирање има за цел и подготовка на идните диригенти за практична работа со ансамбли преку примената на специфична методологија и дидактика во процесот на изучување на репертоарот.					
11.	Содржина на предметната програма: Се изучуваат и подготвуваат композиции од сите музички епохи (стари мајстори, ренесанса, барок, класицизам, романтизам, импресионизам, музика на XX и XXI век), како а capella така					

	и вокално-инструментални творби. Се опфаќаат и сите жанри во кои се појавува хорското музицирање.					
12.	Методи на учење: Индивидуална и групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, одделни и заеднички проби, дискусија, изведувачка пракса, консултации, самостојна работа, јавни настапи					
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ECTS x 60 часови = 180 часови				
14.	Распределба на расположивото време	60+60+60 = 180				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	60 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	60 часови		
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	60 часови		
17.	Начин на оценување нумеричко					
	17.1.	Тестови			/ бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/ бодови	
	17.3.	Активност и учество			80 бодови	
	17.4.	Завршен испит			20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		До 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		- Редовност на настава (студентот да нема повеќе од 4 отсуства во семестарот). - Совладување на тековната програма. - Учество во проектите на хоровите при ФМУ			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студенски анкети, самоевалуација, јавни настапи.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	На располагање е целокупната музичка литература за хор од сите епохи, стилови и жанри. Изборот на делата се врши според потребите на тековните проекти на хоровите на ФМУ, педагошката оправданост и можностите на студентите.			

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет		Литература за гитара 1			
2.	Код		1K501			
3.	Студиска програма		Задолжителен: Гитара			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за музичка уметност-Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв циклус			
6.	Академска година/семестар		Прва година/прв семестар	5	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник		вонр. проф. м-р Борче Наумоски			
9.	Предуслови за запишување на предметот		Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Цел на наставата по овој предмет е запознавање на студентите со литературата за класична гитара низ различните стилски периоди, познавање музички стилови на изведувачката традиција и вештина на препознавање на музички материјал по слух, знаење и разбирање на репертоарот и музичкиот материјал-добро познавање на главните текови во класичната гитара со што им се овозможува успешен развој како идни изведувачи и педагози.					
11.	Содржина на предметната програма: - Историски развој на класичната гитара - Развој на литературата за класична гитара - Начини и методи на вежбање - Проблематики при интерпретација - Слушање музички примери					
12.	Методи на учење: Индуктивно-дедуктивен, метод на набљудување, аудио-визуелен метод					
13.	Вкупен расположив фонд на време		3 ECTS x 30 = 90 часови			
14.	Распределба на расположивото време		30 часа предавања 60 часа учење дома			
15.	Форми на наставните активности		15.1	Предавања-теоретска настава		30 часови
			15.2	Вежби (аудиториски), семинари, тимска работа		/
16.	Други форми на активности		16.1	Проектни задачи		/
			16.2	Самостојни задачи		/
			16.3	Домашно учење		60 часови
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови		Бодови		
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)		Бодови		
	17.3.	Активност и учество		20 Бодови		
	17.4.	Завршен испит		80 Бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		- одговарање на три прашања од развој на литературата за класична гитара, начини и методи на вежбање, проблематики при интерпретација - препознавање на три нотни примери од композитори од различни стилски периоди - слушно препознавање на три музички примери од литературата за гитара по пат на аудио – снимка			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентска анкета, самовалуација			
22.	Литература					

Задолжителна литература					
22.1	Ред.б рој	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Denis Azabagic	On Competitions Dealing with Performance	Mel Bay Publications	2003
	2.	James Tyler and Paul Sparks	The Guitar and its Music	Oxford University Press Inc., NY	2002
	3.	Scott Tennant	Pumping Nylon Classical guitarist's technique	Alfred Music	1998
	4.	Carlevaro Abel	School of Guitar	DACISA	1984
	Дополнителна литература				
	Ред.б рој	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Scott Tennant	Pumping Nylon	Alfred Music	2016
	2.	Graham Wade	A Concise History of the Classic Guitar	Mel Bay Publications	2016
	3.	The Christopher Parkening Guitar Method - Volume 1	Christopher Parkening	Hal.Leonard	1998
22.2	4.	M. Carcassi	CARCASSI Classical Guitar Method	Carl Fisher	1962

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Камерна музика 1			
2.	Код	1C101			
3.	Студиска програма	Задолжителен: Виолина, Виола, Виолончело, Контрабас, Гитара, Флејта, Обоа, Кларинет, Саксофон, Фагот, Труба, Хорна, Тромбон, Туба, Удирачки инструменти, Пијано, Хармоника.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Прва година / прв семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	3
8.	Наставник	Проф. м-р Михајло Куфојанакис; проф. м-р Олег Кондратенко; проф.м-р Живко Фирфов; проф. м-р Љубиша Кировски; проф. м-р Дарко Багески, проф. м-р Владимир Костов, вонр. проф. м-р Борче Наумоски, проф. м-р Фросина Балова, доц. м-р Александар Поп Христов			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на професионални знаења преку учество во разни камерни состави насочено кон развивање на чувството за ансамблово музицирање и комплетно заокружување на профилот музичар-изведувач. Продлабочување на уметничката интерпретација и проширување на репертоарот. Развивање и негување на музичкиот вкус и музикалност. Познавање на различните стилови на интерпретација преку релевантна литература од различни музички епохи и стилови, за различен вид на состав, од дуо до октет. Способност за меѓусебна комуникација и за меѓусебно прилагодување и координирање на начинот на свирење. Способност за брзо учење на партитурите и свирење a vista.				
11.	Содржина на предметната програма: Внимателно формирање на камерните состави врз основа на познавањето на индивидуалните способности на студентите. Избор на соодветна литература прилагодена на техничките и музичките потреби на студентите. Совладување на основните елементи на камерната музика: интонација, заедничко музицирање, звучна избалансираност, тонско и динамичко нијансирање, ритмичка ускладеност, фразирање, артикулација, агогика.				

	Развивање на стилската интерпретација. Развивање на способностите за слушање, доживување и соработка со останатите членови од ансамблот. Ускладеност во рамките на секциите, урамнотеженост на секциите во рамките на целината. Изведувачка пракса во форма на јавни настапи, преку кои што камерните состави ќе се здобијат со практични изведувачко-сценски искуства.					
12.	Методи на учење: Групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, консултации, изведувачка пракса, самостојна работа					
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ECTS x 30 = 90 часови				
14.	Распределба на расположивото време	15+75=90				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- практична настава	15 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови		
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови		
		16.3.	Домашно учење -вежбање	75 часови		
17.	Начин на оценување - Нумеричко					
	17.1.	Тестови	/			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	/			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
	17.4	Завршен испит	90 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		1. Редовност на наставата 2. Настап на најмалку една продукција 3. Програмата за завршниот испит мора да содржи: ✓ Една или повеќе композиции со вкупно времетраење од најмалку 15 минути.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација, претставување на студентите на јавни настапи, концерти, учества на државни и меѓународни натпревари.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	На располагање е целокупната литература за камерни состави од сите видови и од сите музички стилови и форми. Изборот на делата и програмата се прави за секој камерен состав поединечно, во зависност од педагошката оправданост, како и од техничките и музичките			

			способности и афинитети на студентите вклучени во составот.			
		2.				
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Гитара 2			
2.	Код	1Г152-22			
3.	Студиска програма	Задолжителен: Гитара			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Прва година/ втор семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	7
8.	Наставник	вонр. проф. м-р Дарко Багески, вонр. проф. м-р Борче Наумовски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Гитара 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Сеопфатно развивање и усовршување на целиот комплекс на професионални знаења и вештини за непречено владеење со инструментот и оспособување за самостојна професионална дејност како солист, камерен музичар или музичар во оркестар.Стекнување на сознанија за карактеристиките и интерпретацијата на различните музички стилови, форми и жанри. Поставување на темелите на професионалната квалификација за настава по инструментот, преку примената на специфичната методологија и дидактика во процесот на изучување на репертоарот.				
11.	Содржина на предметната програма: Систематско развивање на техниката и интерпретацијата преку работа и изведба на дела од различни музички стилови и форми. Избор на дела индивидуално прилагоден на техничките и музичките потреби на секој студент. Активирање и развивање на сите способности на студентот: слушна претстава и контрола, ритам и чувство за време, меморирање, концентрација и внимание, доживување. Јасно препознавање, разбирање и изразување на формата, идејно-емотивната содржина и карактерот на делата кои што се изведуваат. Разнообразност и квалитет на звукот, природно фразирање, интонација, јасна и осмислена артикулација, осмисленост и убедливост на интерпретацијата, развој на емоционалната сфера и творечката фантазија. Правилна организација на целокупниот изведувачки апарат. Стекнување сознанија за дидактичките постапки при изучување на композициите и оспособување за правилна самостојна работа. Подготовка за настапување. Изведувачка пракса преку јавни настапи со кои студентите се стекнуваат со практични изведувачко-сценски искуства.				
12.	Методи на учење: Индивидуална интерактивна работа со студентот, практична демонстрација, дискусија, изведувачка пракса, консултации, самостојна работа				
13.	Вкупен расположив фонд на време	7ECTS x 30 = 210 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+180=210 часови			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- практична настава		30 часови

		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови		
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови		
		16.3.	Домашно учење -вежбање	180 часови		
17.	Начин на оценување - Нумеричко					
	17.1.	Тестови		/		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		/		
	17.3.	Активност и учество		10 бодови		
	17.4	Завршен испит		90 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		1. Редовност на настава. 2. Настап на најмалку една продукција. 3. Програмата за завршниот испит мора да содржи: ✓ Три става од свита или fuga од J.C.Бах ✓ Два става од соната или сонатина (Ф.М.Тороба-Сонатина, М.Џулијани-Соната оп.15, С.Молитор-Соната, М.М.Понс-Меридионал соната, Класика соната,Романтика соната, Х.Турина-Соната и др.) ✓ Една пиеса. 4. Програмата се изведува на памет			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација, претставување на студентите на јавни настапи, концерти, учества на државни и меѓународни натпревари.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	На располагање е целокупната инструктивна и уметничка литература за соодветниот инструмент од сите музички епохи и стилови. Изборот на делата и програмата се прави за секој студент индивидуално, во зависност од педагошката оправданост и од неговите технички и музички способности и афинитети.			
		2.				
		3.				

	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Хармонија со хармонска анализа 2			
2.	Код	1T256			
3.	Студиска програма	Задолжителен: Етномузикологија, Флејта, Обоа, Кларинет, Фагот, Саксофон, Труба, Хорна, Тромбон, Туба, Виолина, Виола, Виолончело, Контрабас, Удирачки инструменти, Пијано, Хармоника, Гитара, Соло пеење.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметост - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв			
6.	Академска година /семестар	Сите инструменти, Соло пеење: прва година/втор семестар Етномузикологија: втора година/четврти семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	вонр. проф. д-р Тихомир Јовиќ			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Хармонија со хармонска анализа 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Цел на предметната програма е студентите да добијат потребни знаења од областа на тоналната хармонија и истите да ги применат во аналитичкиот пристап на делата од трите стилски епохи: барок, класицизам и романтизам, во рамките на кои што се одвива нивниот едукативен процес и во најголем дел нивниот уметнички ангажман.				
11.	Содржина на предметната програма: Дијатонски модуляции: континуиран и дисконтинуиран премин од тоналитет во тоналитет како значајна придобивка на тоналниот систем во микро и макро формални целини. Дијатонски модуляции од дур во дур, од дур во мол, од мол во мол и од мол во дур. Модуляции врз основа на фригиско движење. Модуляции со помош на енхармонска замена на квинтакордите. Анализа на соодветни примери во кои се изведуваат дијатонски модуляции и нивно звучно претставување на пијано. Хроматско движење и алтерација, хроматска квинтна и хроматска терцна сродност, несродни акорди во хроматиката, вонтонални доминанти. Хроматски модуляции: хроматски модуляции со помош на хроматска квинтна сродност, хроматски модуляции со помош на хроматска терцна сродност, хроматски модуляции со помош на хроматска промена на склопот на акордот. Рекапитулација на хроматските модуляции. Наполитански секстакорд и модилации со помош на наполитанскиот секстакорд. Анализа на соодветни примери во кои се изведуваат хроматски модуляции, како и на сите мелодиско-хармонски појави значајни за профилот, претставени низ теориски, аналитички и аудитивен пристап.				

12.	Методи на учење: Предавања, аудио-видео презентации, консултации, самостојна работа					
13.	Вкупен расположив фонд на време		4 ЕКТС x 30 = 120 часа			
14.	Распределба на расположивото време		30+15+75 = 120			
15.	Форми на наставните активности		15.1.	Предавања- теоретска настава		30 часови
			15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		
16.	Други форми на активности		16.1.	Проектни задачи		
			16.2.	Самостојни задачи		15 часови
			16.3.	Домашно учење – задачи		75 часови
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			90 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/ бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)			до 50 бода	5 (пет) (F)	
				51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
				61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
				од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
				од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
				од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			<u>За потпис:</u> - Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) - Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит (доколку студентот не освоил преодна оценка од континуираното):</u> - потпис - Освоени минимум 25% од континуираното оценување		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Студентски анкети, самоевалуација.		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
1.		Devčić, Natko	Harmonija	Zagreb: Školska knjiga	1975	

	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Despić, Dejan	Harmonija sa harmonskom analizom	Zavod za udžbenike i nastavna sredstva	1997
		2.	Despić, Dejan	Kontrast tonaliteta	Beograd: Univerzitet Umetnosti	1989
		3.	Despić, Dejan	Harmonska analiza	Beograd: Univerzitet Umetnosti	1987
		4.	Despić, Dejan	Opažanje tonaliteta	Beograd: Univerzitet Umetnosti	1981
		5.	Piston, Walter	Harmony	New York/London: W.W. Norton & Company	1962

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Солфеж 2			
2.	Код	1T002			
3.	Студиска програма	Задолжителен: Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско диригирање, Музикологија, Етномузикологија, Флејта, Обоа, Кларинет, Саксофон, Фагот, Труба, Хорна, Тромбон, Туба, Удирачки инструменти, Виолина, Виола, Виолончело, Контрабас , Гитара, Соло пеење, Пијано, Хармоника.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	прв			
6.	Академска година /семестар	Прва година/втор семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Проф. м-р Жана Димчевска			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Солфеж 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел развивање и усовршување на базичната компонента на професионалниот музичар (педагог, теоретичар, научник): аналитичкиот музички слух, односно, навиките за свесно слушање, препознавање и репродуцирање на акустичките, конструктивните и содржинските елементи на музичкиот јазик од различни стилски периоди. Со севкупното активирање на музичкиот слух во координација со интелектуална дејност, како и со развојот на музичката меморија и внатрешно-слушните претстави (внатрешниот музички слух) студентите се оспособуваат за брзо анализирање и репродуцирање на музиката.				
11.	Содржина на предметната програма: РИТАМ: ритмички вежби со правилна и неправилна поделба, нерамноделни тактови.				

	МЕЛОДИКА: едногласие, повеќегласие и едногласие со текст (дијатонски модуси, усложнување на дијатонски модуси, модулација, интервалски вежби без тонален центар). СЛУШНА АНАЛИЗА: интервали и акорди во и вон тоналитет. ДИКТАТ: едногласен и вовед во двогласен					
12.	Методи на учење: Групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, консултации, самостојна работа					
13.	Вкупен расположив фонд на време	4ECTS x 30 часови = 120 часови				
14.	Распределба на расположивото време	30+90 = 120				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- практична настава	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови		
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	90 часови		
17.	Начин на оценување Нумеричко					
	17.1.	Тестови		90 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		/ бодови		
	17.3.	Активност и учество		10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		<u>За потпис:</u> - Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) - Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит:</u> - потпис - Освоени минимум 25% од континуираното оценување			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација, учества на државни и меѓународни натпревари.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Noel-Gallon	Cinquante lecons de solfege rythmiques (premier recueil 1-25, deuxieme recueil 26-50		
		2.	Radiceva-Divjakovic,	Intoniranje intervala	Beograd	1977

			Dorina.			
		3.	Popovic, Borivoje.	Intonacija	Beograd	1977
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Историја на музиката 2			
2.	Код	1T142			
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Етномузикологија, Флејта, Обоа, Кларинет, Фагот, Саксофон, Труба, Хорна, Тромбон, Туба, Виолина, Виола, Виолончело, Контрабас, Удирачки инструменти, Пијано, Хармоника, Гитара Соло пеење. <u>Изборен:</u> Композиција, Оркестарско диригирање, Популарни жанрови – саксофон, Популарни жанрови – удирачки инструменти, Популарни жанрови – бас, Популарни жанрови – гитара, Популарни жанрови – соло пеење, Балетска педагогија – класичен балет, Балетска педагогија – современ танц.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Задолжителен: прва година / втор семестар, Изборен: во сите студиски години во летниот семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3
8.	Наставник	Проф. д-р Бојан Ортаков Проф. д-р Викторија Коларовска-Гмирја			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Историја на музиката 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел да го запознае студентот со севкупноста на музичко-историските процеси во рамките на нивните општествени условености и специфични развојни законитости. Исто така, предметната програма го едуцира студентот да се ориентира во музичко-историското време и простор, зависно од дадените стилско-естетски периоди во музиката.				
11.	Содржина на предметната програма: Епохата на музичкиот Барок во западно-европската музика, од почетокот на 17-тиот до половината на 18-тиот век.				

12.	Методи на учење: Колективна работа со студенти, слушање и објаснување на примери од музичката литература, дискусии и консултации					
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ЕКТС x 30 часови = 90 часови				
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30 = 90				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови		
		16.2.	Самостојни задачи	30 часови		
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови		
17.	Начин на оценување Нумеричко					
	17.1.	Тестови		90 бодови		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		/		
	17.3.	Активност и учество		10 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		<u>За потпис:</u> - Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) - Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит:</u> - потпис - Освоени минимум 25% од континуираното оценување			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Andreis, Josip	Povijest glazbe I	Zagreb	1975

		2.	Ортаков, Бојан	Историја на музиката, авторизирани предавања (скрипта)	Скопје	2004
		3.	Материјали од предметен наставник			
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Хорско пеење 2			
2.	Код	1T132			
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Соло пеење, Пијано, Хармоника, Гитара. <u>Изборен:</u> Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Композиција, Оркестарско диригирање, Музикологија, Етномузикологија.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност- Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	<u>Задолжителен:</u> прва година/втор семестар <u>Изборен:</u> во сите студиски години во летниот семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3
8.	Наставник	Проф. м-р Сашо Татарчевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Аудиција за распоред во различните хорски ансамбли на ФМУ			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Запознавање со хорскиот и вокално-инструменталниот репертоар од сите музички епохи и жанри. Совладување на вокалната техника и начините на пеење на различните стилови. Подобрување на prima vista читање на партитурите и развивање на моќта за правилно дешифрирање на музичкиот текст. Навिकнување на дисциплина и партиципирање во тимска работа односно, создавање правилни навики кои се основа за професионален однос кон работата.				

	Навикнување на сцена преку концертите и јавните настапи на хоровите. Создавање високи музичко-естетски вредности и развивање на колективен интелектуално-емоционален и креативен однос кон музицирањето. Предметот хорско пеење во синергија со предметите основи на диригирање, хорско диригирање и оркестарско диригирање има за цел и подготовка на идните диригенти за практична работа со ансамбли преку примената на специфична методологија и дидактика во процесот на изучување на репертоарот.			
11.	Содржина на предметната програма: Се изучуваат и подготвуваат композиции од сите музички епохи (стари мајстори, ренесанса, барок, класицизам, романтизам, импресионизам, музика на XX и XXI век), како а capella така и вокално-инструментални творби. Се опфаќаат и сите жанри во кои се појавува хорското музицирање.			
12.	Методи на учење: Индивидуална и групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, одделни и заеднички проби, дискусија, изведувачка пракса, консултации, самостојна работа, јавни настапи			
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ECTS x 60 часови = 180 часови		
14.	Распределба на расположивото време	60+60+60 = 180		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	60 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	60 часови
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови
		16.3.	Домашно учење – задачи	60 часови
17.	Начин на оценување нумеричко			
	17.1.	Тестови	/ бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	/ бодови	
	17.3.	Активност и учество	80 бодови	
	17.4.	Завршен испит	20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		До 50 бода	5 (пет) (F)
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		- Редовност на настава (студентот да нема повеќе од 4 отсуства во семестарот). - Совладување на тековната програма. - Учество во проектите на хоровите при ФМУ	
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студенски анкети, самоевалуација, јавни настапи.	
22.	Литература			

	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	На располагање е целокупната музичка литература за хор од сите епохи, стилови и жанри. Изборот на делата се врши според потребите на тековните проекти на хоровите на ФМУ, педагошката оправданост и можностите на студентите.			

Прилог бр. 3		Предметна програма од прв, втор и трет циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет		Литература за гитара 2			
2.	Код		1K502			
3.	Студиска програма		Задолжителен: Гитара			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)		Факултет за музичка уметност-Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)		Прв циклус			
6.	Академска година/семестар		I / 2	7.	Број на ЕКТС кредити	3
8.	Наставник		вонр. проф. м-р Борче Наумоски			
9.	Предуслови за запишување на предметот		Положен испит Лиетратура за гитара 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Цел на наставата по овој предмет е запознавање на студентите со литературатаза класична гитара низ различните стилски периоди, познавање музички стилови на изведувачката традиција и вештина на препознавање на музички материјал по слух, знаење и разбирање на репертоарот и музичкиот материјал-добро познавање на главните текови во класичната гитара со што им се овозможува успешен развој како идни изведувачи и педагози.					
11.	Содржина на предметната програма: - Историски развој на класичната гитара - Развој на литературата за класична гитара - Начини и методи на вежбање - Проблематики при интерпретација - Слушање музички примери					
12.	Методи на учење: Индуктивно-дедуктивен, метод на набљудување, аудио-визуелен метод					
13.	Вкупен расположив фонд на време		3 ECTS x 30 = 90 часови			
14.	Распределба на расположивото време		30 часа предавања 60 часа учење дома			
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања-теоретска настава		30 часови	
		15.2	Вежби (аудиториски), семинари, тимска работа		/	
16.	Други форми на активности	16.1	Проектни задачи		/	
		16.2	Самостојни задачи		/	
		16.3	Домашно учење		60 часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови	Бодови			
	17.2.	Семинарска работа/проект (презентација: писмена и усна)	Бодови			
	17.3.	Активност и учество	20 Бодови			
	17.4.	Завршен испит	80 Бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услови за потпис и полагање на завршен испит		- одговарање на три прашања од развој на литературата за			

		класична гитара, начини и методи на вежбање, проблематики при интерпретација - препознавање на три нотни примери од композитори од различни стилски периоди - слушно препознавање на три музички примери од литературата за гитара по пат на аудио – снимка				
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентска анкета, самоевалуација			
22.	Литература					
	Задолжителна литература					
	22.1	Ред.б рој	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Denis Azabagic	On Competitions Dealing with Performance	Mel Bay Publications	2003
		2.	James Tyler and Paul Sparks	The Guitar and its Music	Oxford University Press Inc., NY	2002
		3.	Scott Tennant	Pumping Nylon Classical guitarist's technique	Alfred Music	1998
		4.	Carlevaro Abel	School of Guitar	DACISA	1984
	22.2	Дополнителна литература				
		Ред.б рој	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Scott Tennant	Pumping Nylon	Alfred Music	2016
		2.	Graham Wade	A Concise History of the Classic Guitar	Mel Bay Publications	2016
		3.	The Christopher Parkening Guitar Method - Volume 1	Christopher Parkening	Hal.Leonard	1998
	4.	M. Carcassi	CARCASSI Classical Guitar Method	Carl Fisher	1962	

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Камерна музика 2			
2.	Код	1C102			
3.	Студиска програма	Задолжителен: Виолина, Виола, Виолончело, Контрабас, Гитара, Флејта, Обоа, Кларинет, Саксофон, Фагот, Труба, Хорна, Тромбон, Туба, Удирачки инструменти, Пијано, Хармоника.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Прва година / втор семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	3
8.	Наставник	Проф. м-р Михајло Куфојанакис; проф. м-р Олег Кондратенко; проф.м-р Живко Фирфов; проф. м-р Љубиша Кировски; проф. м-р Дарко Багески, проф. м-р Владимир Костов, вонр. проф. м-р Борче Наумоски, проф. м-р Фросина Балова, доц. м-р Александар Поп Христов			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Камерна музика 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на професионални знаења преку учество во разни камерни состави насочено кон развивање на чувството за ансамблово музицирање и комплетно заокружување на профилот музичар-изведувач. Продлабочување на уметничката интерпретација и проширување на репертоарот. Развивање и негување на				

	музичкиот вкус и музикалност. Познавање на различните стилови на интерпретација преку релевантна литература од различни музички епохи и стилови, за различен вид на состав, од дуо до октет. Способност за меѓусебна комуникација и за меѓусебно прилагодување и координирање на начинот на свирење. Способност за брзо учење на партитури и свирење a vista.			
11.	Содржина на предметната програма: Внимателно формирање на камерните состави врз основа на познавањето на индивидуалните способности на студентите. Избор на соодветна литература прилагодена на техничките и музичките потреби на студентите. Совладување на основните елементи на камерната музика: интонација, заедничко музицирање, звучна избалансираност, тонско и динамичко нијансирање, ритмичка ускладеност, фразирање, артикулација, агогика. Развивање на стилската интерпретација. Развивање на способностите за слушање, доживување и соработка со останатите членови од ансамблот. Ускладеност во рамките на секциите, урамнотеженост на секциите во рамките на целината. Изведувачка пракса во форма на јавни настапи, преку кои што камерните состави ќе се здобијат со практични изведувачко-сценски искуства.			
12.	Методи на учење: Групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, консултации, изведувачка пракса, самостојна работа			
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ECTS x 30 = 90 часови		
14.	Распределба на расположивото време	15+75=90		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- практична настава	15 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови
		16.3.	Домашно учење -вежбање	75 часови
17.	Начин на оценување - Нумеричко			
	17.1.	Тестови	/	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	/	
	17.3.	Активност и учество	10 бодови	
	17.4	Завршен испит	90 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	1. Редовност на наставата 2. Настап на најмалку една продукција 3. Програмата за завршниот испит мора да содржи: ✓ Една или повеќе композиции со вкупно времетраење од најмалку 15 минути.		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација, претставување на студентите на јавни настапи, концерти, учества на државни и меѓународни натпревари.		

22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.	На располагање е целокупната литература за камерни состави од сите видови и од сите музички стилови и форми. Изборот на делата и програмата се прави за секој камерен состав поединечно, во зависност од педагошката оправданост, како и од техничките и музичките способности и афинитети на студентите вклучени во составот.		
		2.			
		3.			
	22.2.	Дополнителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач
		1.			
		2.			
		3.			

ПРЕДМЕТНИ ПРОГРАМИ ОД ВТОРА ГОДИНА

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Гитара 3			
2.	Код	1Г153-22			
3.	Студиска програма	Задолжителен: Гитара			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Втора година/ трет семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	8
8.	Наставник	вонр. проф. м-р Дарко Багески, вонр. проф. м-р Борче Наумовски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Гитара 2			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Сеопфатно развивање и усовршување на целиот комплекс на професионални знаења и вештини за непречено владеење со инструментот и оспособување за самостојна професионална дејност како солист, камерен музичар или музичар во оркестар.Стекнување на сознанија за карактеристиките и интерпретацијата на различните музички стилови, форми и жанри. Поставување на темелите на професионалната квалификација за настава по инструментот, преку примената на специфичната методологија и дидактика во процесот на изучување на репертоарот.				
11.	Содржина на предметната програма: Систематско развивање на техниката и интерпретацијата преку работа и изведба на дела од различни музички стилови и форми. Избор на дела индивидуално прилагоден на техничките и музичките потреби на секој студент. Активирање и развивање на сите способности на студентот: слушна претстава и контрола, ритам и чувство за време, меморирање, концентрација и внимание, доживување. Јасно препознавање, разбирање и изразување на				

	формата, идејно-емотивната содржина и карактерот на делата кои што се изведуваат. Разнообразност и квалитет на звукот, природно фразирање, интонација, јасна и осмислена артикулација, осмисленост и убедливост на интерпретацијата, развој на емоционалната сфера и творечката фантазија. Правилна организација на целокупниот изведувачки апарат. Стекнување сознанија за дидактичките постапки при изучување на композициите и оспособување за правилна самостојна работа. Подготовка за настапување. Изведувачка пракса преку јавни настапи со кои студентите се стекнуваат со практични изведувачко-сценски искуства.				
12.	Методи на учење: Индивидуална интерактивна работа со студентот, практична демонстрација, дискусија, изведувачка пракса, консултации, самостојна работа				
13.	Вкупен расположив фонд на време	8ECTS x 30 = 240 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+210=240 часови			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- практична настава	30 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови	
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови	
		16.3.	Домашно учење -вежбање	210 часови	
17.	Начин на оценување - Нумеричко				
	17.1.	Тестови	/		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	/		
	17.3.	Активност и учество	10 бодови		
	17.4	Завршен испит	90 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		1. Редовност на настава. 2. Настап на најмалку една продукција. 3. Програмата за завршниот испит мора да содржи: ✓ Дурски и молски скали ✓ Две етиди (1 задолжителна од Х.В.Лобос) ✓ Една пиеса 4. Програмата се изведува на памет.		
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација, претставување на студентите на јавни настапи, концерти, учества на државни и меѓународни натпревари.		
22.	Литература				
	22.1.	Задолжителна литература			
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач

		1.	На располагање е целокупната инструктивна и уметничка литература за соодветниот инструмент од сите музички епохи и стилови. Изборот на делата и програмата се прави за секој студент индивидуално, во зависност од педагошката оправданост и од неговите технички и музички способности и афинитети.			
		2.				
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Камерна музика 3			
2.	Код	1C103			
3.	Студиска програма	Задолжителен: Виолина, Виола, Виолончело, Контрабас, Гитара, Флејта, Обоа, Кларинет, Саксофон, Фагот, Труба, Хорна, Тромбон, Туба, Удирачки инструменти, Пијано, Хармоника.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Втора година / трети семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	3
8.	Наставник	Проф. м-р Михајло Куфојанакис; проф. м-р Олег Кондратенко; проф.м-р Живко Фирфов; проф. м-р Љубиша Кировски; проф. м-р Дарко Багески, проф. м-р Владимир Костов, вонр. проф. м-р Борче Наумоски, проф. м-р Фросина Балова, доц. м-р Александар Поп Христов			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Камерна музика 2			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на професионални знаења преку учество во разни камерни состави насочено кон развивање на чувството за ансамблов музичирање и комплетно заокружување на профилот музичар-изведувач. Продлабочување на уметничката интерпретација и проширување на репертоарот. Развивање и негување на музичкиот вкус и музикалност. Познавање на различните стилови на интерпретација преку релевантна литература од различни музички епохи и стилови, за различен вид на состав, од дуо до октет. Способност за меѓусебна комуникација и за меѓусебно прилагодување и координирање на начинот на свирење. Способност за брзо учење на партитурите и свирење a vista.				
11.	Содржина на предметната програма: Внимателно формирање на камерните состави врз основа на познавањето на индивидуалните способности на студентите. Избор на соодветна литература прилагодена на техничките и музичките потреби на студентите. Совладување на основните елементи на камерната музика: интонација, заедничко музичирање, звучна избалансираност, тонско и динамичко нијансирање, ритмичка ускладеност, фразирање, артикулација, агогика. Развивање на стилската интерпретација. Развивање на способностите за слушање, доживување и соработка со останатите членови од ансамблот. Ускладеност во рамките на секциите, урамнотеженост на секциите во рамките на целината. Изведувачка пракса во форма на јавни настапи, преку кои што камерните состави ќе се здобијат со практични изведувачко-сценски искуства.				

12.	Методи на учење: Групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, консултации, изведувачка пракса, самостојна работа					
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ECTS x 30 = 90 часови				
14.	Распределба на расположивото време	15+75=90				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- практична настава	15 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови		
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови		
		16.3.	Домашно учење -вежбање	75 часови		
17.	Начин на оценување - Нумеричко					
	17.1.	Тестови	/			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	/			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
	17.4	Завршен испит	90 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)			
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	1. Редовност на наставата 2. Настап на најмалку една продукција 3. Програмата за завршниот испит мора да содржи: ✓ Една или повеќе композиции со вкупно времетраење од најмалку 15 минути.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација, претставување на студентите на јавни настапи, концерти, учества на државни и меѓународни натпревари.				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	На располагање е целокупната литература за камерни состави од сите видови и од сите музички стилови и форми. Изборот на делата и програмата се прави за секој камерен состав поединечно, во зависност од педагошката оправданост, како и од техничките и музичките способности и афинитети на студентите вклучени во составот.			
		2.				
		3.				

	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Основи на музичките форми со анализа 1			
2.	Код	1T177			
3.	Студиска програма	Задолжителен: Флејта, Обоа, Кларинет, Фагот, Саксофон, Труба, Хорна, Тромбон, Туба, Виолина, Виола, Виолончело, Контрабас, Удирачки инструменти, Пијано, Хармоника, Гитара, Соло пеење.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност- Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Втора година / трет семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4
8.	Наставник	Проф. д-р Горан Начевски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да ги запознае студентите со основните типови градби и форми на музичките дела и да ги оспособи истите да ги препознаваат и анализираат, врз основа на што би ја формирале драматуршката линија на нивната изведба, со цел сознанијата и вештините од таа област да ги применат во својата понатамошна работа како музички исполнители и наставници по наведените инструменти и соло пеење.				
11.	Содржина на предметната програма: Основи на музичките форми, методологија на анализа на музичките форми, реченица, период, реченица-период, прости и развиени едноделни форми, проста дводелна, проста дводелна репризна и проста троделна форма, сложена троделна форма.				
12.	Методи на учење: предавања, дискусии, анализи на соодветни дела на час и дома, корекции и дискусии околу изработените практични задачи, практична работа дома, тимска работа, изработка на испитни барања, учење низ пракса.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4ECTS x 30 часови = 120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+25+25+40 = 120			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		25 часови
		16.2.	Самостојни задачи		25 часови
		16.3.	Домашно учење – задачи		40 часови

17.	Начин на оценување нумеричко					
	17.1.	Тестови			96 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/ бодови	
	17.3.	Активност и учество			4 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50.9 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60.9 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70.9 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80.9 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90.9 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		За потпис: - Редовно посетување на наставата, не повеќе од 4 отсуства За полагање завршен испит: - Освоени минимум 25 бода во текот на семестарот од сите форми на активности			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација, анкетни листови, самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Г. Коларовски	Авторизирани предавања по музички форми		
		2.	В. Перичиќ- Д. Сковран	Наука за музичките форми	Универзитет уметности, Београд	1991
		3.	Б. Поповиќ	Музичка форма или смисол во музиката	Културни центар Београда, едиција Clio	1998
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Б. Асафјев	Музичката форма како процес	Госиздат, Москва	1930
		2.	Б. Валас	Музичката структура и изведбата	Yale University, New Haven	1989
		3.	Б. Валас	Формата во музиката	Prentice Hall, Englewood Cliffs, New Jersey	1986

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Историја на музиката 3
2.	Код	1T143

3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Етномузикологија, Флејта, Обоа, Кларинет, Фагот, Саксофон, Труба, Хорна, Тромбон, Туба, Виолина, Виола, Виолончело, Контрабас, Удирачки инструменти, Пијано, Хармоника, Гитара Соло пеење. <u>Изборен:</u> Композиција, Оркестарско диригирање, Популарни жанрови – саксофон, Популарни жанрови – удирачки инструменти, Популарни жанрови – бас, Популарни жанрови – гитара, Популарни жанрови – соло пеење, Балетска педагогија – класичен балет, Балетска педагогија – современ танц.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Задолжителен: втора година / трет семестар Изборен: втора, трета и четврта година/зимски семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3
8.	Наставник	Проф. д-р Бојан Ортаков Проф. д-р Викторија Коларовска-Гмирја			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Историја на музиката 2			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел да го запознае студентот со севкупноста на музичко-историските процеси во рамките на нивните општествени условености и специфични развојни законитости. Исто така, предметната програма го едуцира студентот да се ориентира во музичко-историското време и простор, зависно од дадените стилско-естетски периоди во музиката.				
11.	Содржина на предметната програма: Од музиката на преткласичниот период, до првата генерација германски музички романтичари (вклучително: Ф. Шуберт, К. М. Вебер, Р. Шуман, Ф. Менделсон).				
12.	Методи на учење: Колективна работа со студенти, слушање и објаснување на примери од музичката литература, дискусии и консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ЕКТС x 30 часови = 90 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30 = 90			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		/ часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		/ часови
		16.2.	Самостојни задачи		30 часови
		16.3.	Домашно учење – задачи		30 часови
17.	Начин на оценување Нумеричко				
	17.1.	Тестови		90 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		/	
	17.3.	Активност и учество		10 бодови	

18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<u>За потпис:</u> - Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) - Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит:</u> - потпис - Освоени минимум 25% од континуираното оценување				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Andreis, Josip	Povijest glazbe II	Zagreb	1975
		2.	Ортаков, Бојан	Историја на музиката, авторизирани предавања (скрипта)	Скопје	2004
		3.	Материјали од предметен наставник			
		22.2.	Дополнителна литература			
	Реден број		Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.					
	2.					
	3.					

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Ансамбл 1
2.	Код	1T931
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Гитара
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус студии

6.	Академска година /семестар	Втора година / трет семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3
8.	Наставник	Вонр.проф.м-р Дарко Багески			
9.	Предуслови за запишување на предметот	нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите во текот на студирањето на предметот ансамбл за прв пат се запознаваат со групното музицирање, кое е поинакво од предметот камерна музика, каде најчесто се во состав (дуо, трио или квартет). Во текот на семестрите, студентите ги менуваат своите позиции во ансамблот, и со тоа ги менуваат и гитарите, со што се запознаваат со оркестарско водење на мелодиска линија, како и со придружба и водење басова линија. Во текот на работа на делата, тие учат како да се слушаат едни со други, за да се добие конечната слика на делото.				
11.	Содржина на предметната програма: Запознавање со предметот ансамбл, распределување на гитарите по секции и давање на основниот нотен материјал, полесна литература за ансамбл. Две или повеќе композиции од различни епохи.				
12.	Методи на учење: Проби каде се чита нотниот материјал и се спојуваат гитарите секоја во својата секција. Делени проби по секции (прва, втора, трета, четврта гитара). Проби каде се спојуваат секциите, во зависност од тежината на дадениот материјал. Проби каде се работи на динамиката, артикулацијата и агогиката во делата. Целиот програм се изведува од нотен материјал кој го дава професорот.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ЕКТСх 15 часови = 45 часа			
14.	Распределба на расположивото време	15 часа предавања 30 часа учење дома			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	15 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/	
		16.2.	Самостојни задачи	/	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови	/		
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	80 бодови		
	17.3.	Активност и учество	20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	

19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Редовност во наставата и совладување на дадениот наставен и испитен матерјал и програм.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Се користи литература од различни композитори и епохи. Ј.С.Бах,К.Доменикони,А.Пјацола,А.Форест...и други.			
		2.				
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Гитара 4			
2.	Код	1Г154-22			
3.	Студиска програма	Задолжителен: Гитара			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Втора година/ четврти семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	8
8.	Наставник	вонр. проф. м-р Дарко Багески, вонр. проф. м-р Борче Наумовски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Гитара 3			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Сеопфатно развивање и усовршување на целиот комплекс на професионални знаења и вештини за непречено владеење со инструментот и оспособување за самостојна професионална дејност како солист, камерен музичар или музичар во оркестар.Стекнување на сознанија за карактеристиките и интерпретацијата на различните музички стилови, форми и жанри. Поставување на темелите на професионалната квалификација за настава по инструментот, преку примената на специфичната методологија и дидактика во процесот на изучување на репертоарот.				
11.	Содржина на предметната програма: Систематско развивање на техниката и интерпретацијата преку работа и изведба на дела од различни музички стилови и форми. Избор на дела индивидуално прилагоден на техничките и музичките потреби на секој студент. Активирање и развивање на сите способности на студентот: слушна претстава и контрола, ритам и чувство за време, меморирање, концентрација и внимание, доживување. Јасно препознавање, разбирање и изразување на формата, идејно-емотивната содржина и карактерот на делата кои што се изведуваат. Разнообразност и квалитет на звукот, природно фразирање, интонација, јасна и осмислена артикулација, осмисленост и убедливост на				

	интерпретацијата, развој на емоционалната сфера и творечката фантазија. Правилна организација на целокупниот изведувачки апарат. Стекнување сознанија за дидактичките постапки при изучување на композициите и оспособување за правилна самостојна работа. Подготовка за настапување. Изведувачка пракса преку јавни настапи со кои студентите се стекнуваат со практични изведувачко-сценски искуства.					
12.	Методи на учење: Индивидуална интерактивна работа со студентот, практична демонстрација, дискусија, изведувачка пракса, консултации, самостојна работа					
13.	Вкупен расположив фонд на време	8ECTS x 30 = 240 часови				
14.	Распределба на расположивото време	30+210=240				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- практична настава	30 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови		
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови		
		16.3.	Домашно учење -вежбање	210 часови		
17.	Начин на оценување - Нумеричко					
	17.1.	Тестови	/			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	/			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
	17.4.	Завршен испит	90 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		1. Редовност на настава. 2. Настап на најмалку една продукција. 3. Програмата за завршниот испит мора да содржи: ✓ Три става од свита или fuga од Ј.С.Бах ✓ Соната или сонатина во целост ✓ Една пиеса. 4. Програмата се изведува на памет			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација, претставување на студентите на јавни настапи, концерти, учества на државни и меѓународни натпревари.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	На располагање е целокупната инструктивна и уметничка литература за			

			соодветниот инструмент од сите музички епохи и стилови. Изборот на делата и програмата се прави за секој студент индивидуално, во зависност од педагошката оправданост и од неговите технички и музички способности и афинитети.			
		2.				
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Камерна музика 4			
2.	Код	1C104			
3.	Студиска програма	Задолжителен: Виолина, Виола, Виолончело, Контрабас, Гитара, Флејта, Обоа, Кларинет, Саксофон, Фагот, Труба, Хорна, Тромбон, Туба, Удирачки инструменти, Пијано, Хармоника.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Втора година / четврти семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	3
8.	Наставник	Проф. м-р Михајло Куфојанакис; проф. м-р Олег Кондратенко; проф.м-р Живко Фирфов; проф. м-р Љубиша Кировски; проф. м-р Дарко Багески, проф. м-р Владимир Костов, вонр. проф. м-р Борче Наумоски, проф. м-р Фросина Балова, доц. м-р Александар Поп Христов			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Камерна музика 3			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на професионални знаења преку учество во разни камерни состави насочено кон развивање на чувството за ансамблово музицирање и комплетно заокружување на профилот музичар-изведувач. Продлабочување на уметничката интерпретација и проширување на репертоарот. Развивање и негување на музичкиот вкус и музикалност. Познавање на различните стилови на интерпретација преку релевантна литература од различни музички епохи и стилови, за различен вид на состав, од дуо до октет. Способност за меѓусебна комуникација и за меѓусебно прилагодување и координирање на начинот на свирење. Способност за брзо учење на партитурите и свирење a vista.				
11.	Содржина на предметната програма: Внимателно формирање на камерните состави врз основа на познавањето на индивидуалните способности на студентите. Избор на соодветна литература прилагодена на техничките и музичките потреби на студентите. Совладување на основните елементи на камерната музика: интонација, заедничко музицирање, звучна избалансираност, тонско и динамичко нијансирање, ритмичка ускладеност, фразирање, артикулација, агогика. Развивање на стилската интерпретација. Развивање на способностите за слушање, доживување и соработка со останатите членови од ансамблот. Ускладеност во рамките на секциите, урамнотеженост на секциите во рамките на целината. Изведувачка пракса во форма на јавни настапи, преку кои што камерните состави ќе се здобијат со практични изведувачко-сценски искуства.				
12.	Методи на учење:				

	Групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, консултации, изведувачка пракса, самостојна работа					
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ECTS x 30 = 90 часови				
14.	Распределба на расположивото време	15+75=90				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- практична настава	15 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови		
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови		
		16.3.	Домашно учење -вежбање	75/ часови		
17.	Начин на оценување - Нумеричко					
	17.1.	Тестови			/	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
	17.4.	Завршен испит			90 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		1. Редовност на наставата 2. Настап на најмалку една продукција 3. Програмата за завршниот испит мора да содржи: ✓ Една или повеќе композиции со вкупно времетраење од најмалку 15 минути.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација, претставување на студентите на јавни настани, концерти, учества на државни и меѓународни натпревари.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	На располагање е целокупната литература за камерни состави од сите видови и од сите музички стилови и форми. Изборот на делата и програмата се прави за секој камерен состав поединечно, во зависност од педагошката оправданост, како и од техничките и музичките способности и афинитети на студентите вклучени во составот.			
		2.				
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				

		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии				
1.	Наслов на наставниот предмет	Основи на музичките форми со анализа 2				
2.	Код	1T178				
3.	Студиска програма	Задолжителен: Флејта, Обоа, Кларинет, Фагот, Саксофон, Труба, Хорна, Тромбон, Туба, Виолина, Виола, Виолончело, Контрабас, Удирачки инструменти, Пијано, Хармоника, Гитара, Соло пеење.				
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност- Скопје				
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус				
6.	Академска година /семестар	Втора година / четврти семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	4	
8.	Наставник	Проф. д-р Горан Начевски				
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Основи на музичките форми со анализа 1				
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Да ги запознае студентите со основните типови градби и форми на музичките дела и да ги оспособи истите да ги препознаваат и анализираат, врз основа на што би ја формирале драматуршката линија на нивната изведба, со цел сознанијата и вештините од таа област да ги применат во својата понатамошна работа како музички исполнители и наставници по наведените инструменти и соло пеење.					
11.	Содржина на предметната програма: Остинантни и неостинантни, строги и слободни, орнаментални и карактерни варијации, принципи на варирање, варијации на оригинална или позајмена тема, варијации на една, две и повеќе теми, варијации без тема, форма на втор и трет план кај варијациите, принципи на анализа на варијационен циклус. Просто, преодно и сложено рондо, класично и сонатно рондо, рондо со една, две или три епизоди.					
12.	Методи на учење: предавања, дискусии, анализи на соодветни дела на час и дома, корекции и дискусии околу изработените практични задачи, практична работа дома, тимска работа, изработка на испитни барања, учење низ пракса.					
13.	Вкупен расположив фонд на време	4ECTS x 30 часови = 120 часови				
14.	Распределба на расположивото време	30+45+45 = 120				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава			30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа			/ часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи			/ часови
		16.2.	Самостојни задачи			45 часови
		16.3.	Домашно учење – задачи			45 часови

17.	Начин на оценување нумеричко					
	17.1.	Тестови			90 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/ бодови	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50.9 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60.9 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70.9 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80.9 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90.9 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		За потпис: - Редовно посетување на наставата, не повеќе од 4 отсуства За полагање завршен испит: - Освоени минимум 25 бода во текот на семестарот од сите форми на активности			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација, анкетни листови, самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Г. Коларовски	Авторизирани предавања по музички форми		
		2.	В. Перичиќ- Д. Сковран	Наука за музичките форми	Универзитет уметности, Београд	1991
		3.	Б. Поповиќ	Музичка форма или смисол во музиката	Културни центар Београда, едиција Clio	1998
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Б. Асафјев	Музичката форма како процес	Госиздат, Москва	1930
		2.	Б. Валас	Музичката структура и изведбата	Yale University, New Haven	1989
		3.	Б. Валас	Формата во музиката	Prentice Hall, Englewood Cliffs, New Jersey	1986

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Историја на музиката 4
2.	Код	1T144

3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Музичка теорија и педагогија, Музичка теорија и педагогија – насока народни инструменти, Музичка теорија и педагогија – насока хорско диригирање, Музичка теорија и педагогија – насока сонологија со мултимедија, Етномузикологија, Флејта, Обоа, Кларинет, Фагот, Саксофон, Труба, Хорна, Тромбон, Туба, Виолина, Виола, Виолончело, Контрабас, Удирачки инструменти, Пијано, Хармоника, Гитара Соло пеење. <u>Изборен:</u> Композиција, Оркестарско диригирање, Популарни жанрови – саксофон, Популарни жанрови – удирачки инструменти, Популарни жанрови – бас, Популарни жанрови – гитара, Популарни жанрови – соло пеење, Балетска педагогија – класичен балет, Балетска педагогија – современ танц.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Задолжителен: втора година / четврти семестар Изборен: втора, трета и четврта година/летен семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3
8.	Наставник	Проф. д-р Бојан Ортаков Проф. д-р Викторија Коларовска-Гмирја			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит од Историја на музиката 3			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предметната програма има за цел да го запознае студентот со севкупноста на музичко-историските процеси во рамките на нивните општествени условености и специфични развојни законитости. Исто така, предметната програма го едуцира студентот да се ориентира во музичко-историското време и простор, зависно од дадените стилско-естетски периоди во музиката.				
11.	Содржина на предметната програма: Од музиката на словенските народи во првата половина на 19-тиот век, до француската музика од втората половина на 19-тиот век (вклучително со неа - без музички импресионизам).				
12.	Методи на учење: Колективна работа со студенти, слушање и објаснување на примери од музичката литература, дискусии и консултации				
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ЕКТС x 30 часови = 90 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+30+30 = 90			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		/ часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		/ часови
		16.2.	Самостојни задачи		30 часови
		16.3.	Домашно учење – задачи		30 часови
17.	Начин на оценување Нумеричко				
	17.1.	Тестови		90 бодови	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		/	
	17.3.	Активност и учество		10 бодови	

18.	Критериуми за оценување (бодови/оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<u>За потпис:</u> - Редовност на настава (не повеќе од 4 изостаноци) - Освоени минимум 25% од континуираното оценување <u>За завршен испит:</u> - потпис - Освоени минимум 25% од континуираното оценување				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Andreis, Josip	Povijest glazbe II	Zagreb	1975
		2.	Ортаков, Бојан	Историја на музиката, авторизирани предавања (скрипта)	Скопје	2004
		3.	Материјали од предметен наставник			
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Ансамбл 2
2.	Код	1T932
3.	Студиска програма	<u>Задолжителен:</u> Гитара
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус студии

6.	Академска година /семестар	Втора година / четврти семестар	7,	Број на ЕКТС- кредити	3
8.	Наставник	Вонр.проф.м-р Дарко Багески			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит Ансамбл 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите во текот на студирањето на предметот ансамбл за прв пат се запознаваат со групното музицирање, кое е поинакво од предметот камерна музика, каде најчесто се во состав (дуо, трио или квартет). Во текот на семестрите, студентите ги менуваат своите позиции во ансамблот, и со тоа ги менуваат и гитарите, со што се запознаваат со оркестарско водење на мелодиска линија, како и со придружба и водење басова линија. Во текот на работа на делата, тие учат како да се слушаат едни со други, за да се добие конечната слика на делото.				
11.	Содржина на предметната програма: Технички вежби за свирење унисоно, делено по секции, за да се добие компактен звук на ансамблот. Давање на композиции максимум за 4 гитари, кои во зависност од бројот на студенти се дуплираат по секции. Се користи литература за ансамбл од минимум две композиции од различен стил и карактер.				
12.	Методи на учење: Проби каде се чита нотниот материјал и се спојуваат гитарите секоја во својата секција. Делени проби по секции (прва, втора, трета, четврта гитара). Проби каде се спојуваат секциите, во зависност од тежината на дадениот материјал. Проби каде се работи на динамиката, артикулацијата и агогиката во делата. Целиот програм се изведува од нотен материјал кој го дава професорот.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ЕКТСх 15 часови = 45 часа			
14.	Распределба на расположивото време	15 часа предавања 30 часа учење дома			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава	15 часови	
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/	
		16.2.	Самостојни задачи	/	
		16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови	
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			/
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			80 бодови
	17.3.	Активност и учество			20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)	
			51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
			61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
			од 91 до 100	10 (десет) (A)	

		бода				
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		Редовност во наставата и совладување на дадениот наставен и испитен материјал и програм.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Се користи литература од различни композитори и епохи. Ј.С.Бах,К.Доменикони,А.Пјацола,А.Форест...и други.			
		2.				
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				

ПРЕДМЕТНИ ПРОГРАМИ ОД ТРЕТА ГОДИНА

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Гитара 5			
2.	Код	1Г155-22			
3.	Студиска програма	Задолжителен: Гитара			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Трета година/ петти семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	11
8.	Наставник	вонр. проф. м-р Дарко Багески, вонр. проф. м-р Борче Наумовски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Гитара 4			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Сеопфатно развивање и усовршување на целиот комплекс на професионални знаења и вештини за непречено владеење со инструментот и оспособување за самостојна професионална дејност како солист, камерен музичар или музичар во оркестар.Стекнување на сознанија за карактеристиките и интерпретацијата на различните музички стилови, форми и жанри. Поставување на темелите на професионалната квалификација за настава по инструментот, преку примената на специфичната методологија и дидактика во процесот на изучување на				

	репертоарот.			
11.	Содржина на предметната програма: Систематско развивање на техниката и интерпретацијата преку работа и изведба на дела од различни музички стилови и форми. Избор на дела индивидуално прилагоден на техничките и музичките потреби на секој студент. Активирање и развивање на сите способности на студентот: слушна претстава и контрола, ритам и чувство за време, меморирање, концентрација и внимание, доживување. Јасно препознавање, разбирање и изразување на формата, идејно-емотивната содржина и карактерот на делата кои што се изведуваат. Разнообразност и квалитет на звукот, природно фразирање, интонација, јасна и осмислена артикулација, осмисленост и убедливост на интерпретацијата, развој на емоционалната сфера и творчката фантазија. Правилна организација на целокупниот изведувачки апарат. Стекнување сознанија за дидактичките постапки при изучување на композициите и оспособување за правилна самостојна работа. Подготовка за настапување. Изведувачка пракса преку јавни настапи со кои студентите се стекнуваат со практични изведувачко-сценски искуства.			
12.	Методи на учење: Индивидуална интерактивна работа со студентот, практична демонстрација, дискусија, изведувачка пракса, консултации, самостојна работа			
13.	Вкупен расположив фонд на време	11ECTS x 30 = 330 часови		
14.	Распределба на расположивото време	30+300=330		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- практична настава	30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови
		16.3.	Домашно учење -вежбање	300 часови
17.	Начин на оценување - Нумеричко			
	17.1.	Тестови	/	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	/	
	17.3.	Активност и учество	10 бодови	
	17.4	Завршен испит	90 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	1. Редовност на настава. 2. Настап на најмалку една продукција. 3. Програмата за завршниот испит мора да содржи: ✓ Три става од свита или fuga од Ј.С.Бах ✓ Соната или сонатина во целост ✓ Една пиеса. 4. Програмата се изведува на памет		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација, претставување на		

		студентите на јавни настапи, концерти, учества на државни и меѓународни натпревари.				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	На располагање е целокупната инструктивна и уметничка литература за соодветниот инструмент од сите музички епохи и стилови. Изборот на делата и програмата се прави за секој студент индивидуално, во зависност од педагошката оправданост и од неговите технички и музички способности и афинитети.			
		2.				
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Камерна музика 5			
2.	Код	1C105			
3.	Студиска програма	Задолжителен: Виолина, Виола, Виолончело, Контрабас, Гитара, Флејта, Обоа, Кларинет, Саксофон, Фагот, Труба, Хорна, Тромбон, Туба, Удирачки инструменти, Пијано, Хармоника.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Трета година / петти семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	3
8.	Наставник	Проф. м-р Михајло Куфојанакис; проф. м-р Олег Кондратенко; проф.м-р Живко Фирфов; проф. м-р Љубиша Кировски; проф. м-р Дарко Багески, проф. м-р Владимир Костов, вонр. проф. м-р Борче Наумоски, проф. м-р Фросина Балова, доц. м-р Александар Поп Христов			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Камерна музика 4			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на професионални знаења преку учество во разни камерни состави насочено кон развивање на чувството за ансамблово музицирање и комплетно заокружување на профилот музичар-изведувач. Продлабочување на уметничката интерпретација и проширување на репертоарот. Развивање и негување на музичкиот вкус и музикалност. Познавање на различните стилови на интерпретација преку релевантна литература од различни музички епохи и стилови, за различен вид на состав, од дуо до октет. Способност за меѓусебна комуникација и за меѓусебно прилагодување и координирање на начинот на свирење. Способност за брзо учење на партитурите и свирење a vista.				
11.	Содржина на предметната програма: Внимателно формирање на камерните состави врз основа на познавањето на индивидуалните способности на студентите. Избор на соодветна литература прилагодена на техничките и музичките потреби на студентите.				

	Совладување на основните елементи на камерната музика: интонација, заедничко музицирање, звучна избалансираност, тонско и динамичко нијансирање, ритмичка ускладеност, фразирање, артикулација, агогика. Развивање на стилската интерпретација. Развивање на способностите за слушање, доживување и соработка со останатите членови од ансамблот. Ускладеност во рамките на секциите, урамнотеженост на секциите во рамките на целината. Изведувачка пракса во форма на јавни настапи, преку кои што камерните состави ќе се здобијат со практични изведувачко-сценски искуства.					
12.	Методи на учење: Групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, консултации, изведувачка пракса, самостојна работа					
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ECTS x 30 = 90 часови				
14.	Распределба на расположивото време	15+75=90				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- практична настава	15 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови		
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови		
		16.3.	Домашно учење -вежбање	75 часови		
17.	Начин на оценување - Нумеричко					
	17.1.	Тестови			/	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
	17.4	Завршен испит			90 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)		
		од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)		
		од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)		
		од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)		
		од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)		
		од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		1. Редовност на наставата 2. Настап на најмалку една продукција 3. Програмата за завршниот испит мора да содржи: ✓ Една или повеќе композиции со вкупно времетраење од најмалку 15 минути.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација, претставување на студентите на јавни настапи, концерти, учества на државни и меѓународни натпревари.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	На располагање е целокупната литература за камерни состави од сите видови и од сите музички стилови и форми. Изборот на делата и			

			програмата се прави за секој камерен состав поединечно, во зависност од педагошката оправданост, како и од техничките и музичките способности и афинитети на студентите вклучени во составот.			
		2.				
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Методика на наставата по гудачки инструменти и гитара 1			
2.	Код	1Г411			
3.	Студиска програма	Задолжителен; Виолина, Виола, Виолончело, Контрабас, Гитара.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Трета година / петти семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф. м-р Михајло Куфојанакис; проф. м-р Олег Кондратенко; проф.м-р Живко Фирфов; проф. м-р Љубиша Кировски; проф. м-р Дарко Багески, проф. м-р Владимир Костов			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предавањата по предметот Методика на наставата по гудачки инструменти имаат за цел да ги запознаат студентите од студиските програми по гудачки инструменти и гитара со основните цели и задачи на методиката како научна дисциплина, запознавање со историјата и развојот на инструментално – изведувачкиот процес кај гудачките инструменти, запознавање со основите на индивидуално-инструменталната настава и воведување во педагошката пракса и наставните методи кои се применуваат во едукативните музички институции во РС Македонија.				
11.	Содржина на предметната програма: - Улога на музичкото образование во развојот на личноста на децата - Историски развој на методиката на наставата по гудачки инструменти. - Основи на инструментално-изведувачките процеси кај гудачките инструменти.				
12.	Методи на учење: Предавања, практична демонстрација, консултации, самостојна работа.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ECTS x 30 = 120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+90=120 часови			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- практична настава		30 часови

		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови		
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови		
		16.3.	Домашно учење -вежбање	90 часови		
17.	Начин на оценување - Нумеричко					
	17.1.	Тестови	/			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	/			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
	17.4	Завршен испит	90 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		<u>За потпис</u> -Редовно посетување на наставата (не повеќе од 4 отсуства) <u>За полагање завршен испит</u> - Потпис на предметниот наставник			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самовалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реденброј	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Дејан Михајловиќ	Елементи на виолинизмот		
		2.	Ганка Цветанова	Методика по виолина		
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии
1.	Наслов на наставниот предмет	Ансамбл 3
2.	Код	1T933

3.	Студиска програма	Задолжителен: Гитара			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус студии			
6.	Академска година /семестар	Трета година / петти семестар	7.	Број на ЕКТС-кредити	3
8.	Наставник	Вонр.проф.м-р Дарко Багески			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит Ансамбл 2			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите во текот на студирањето на предметот ансамбл за прв пат се запознаваат со групното музицирање, кое е поинакво од предметот камерна музика, каде најчесто се во состав (дуо, трио или квартет). Во текот на семестрите, студентите ги менуваат своите позиции во ансамблот, и со тоа ги менуваат и гитарите, со што се запознаваат со оркестарско водење на мелодиска линија, како и со придружба и водење басова линија. Во текот на работа на делата, тие учат како да се слушаат едни со други, за да се добие конечната слика на делото.				
11.	Содржина на предметната програма Запознавање со начинот на изведба на дела на сцена, однесување и правила на сценски настап. Зададена литература од минимум две различни епохи. Јавни настапи на концерти или продукции.				
12.	Методи на учење: Проби каде се чита нотниот материјал и се спојуваат гитарите секоја во својата секција. Делени проби по секции (прва, втора, трета, четврта гитара). Проби каде се спојуваат секциите, во зависност од тежината на дадениот материјал. Проби каде се работи на динамиката, артикулацијата и агогиката во делата. Целиот програм се изведува од нотен материјал кој го дава професорот.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ЕКТСх 15 часови = 45 часа			
14.	Распределба на расположивото време	15 часа предавања 30 часа учење дома			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		15 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		/
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		/
		16.2.	Самостојни задачи		/
		16.3.	Домашно учење – задачи		30 часови
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			/
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			80 бодови
	17.3.	Активност и учество			20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода		5 (пет) (F)	
		51 x до 60 бода		6 (шест) (E)	

		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)				
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)				
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)				
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)				
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Редовност во наставата и совладување на дадениот наставен и испитен материјал и програм.					
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски					
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација					
22.	Литература						
	22.1.	Задолжителна литература					
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.	Се користи литература од различни композитори и епохи. Ј.С.Бах,К.Доменикони,А.Пјацола,А.Форест...и други				
		2.					
		3.					
	22.2.	Дополнителна литература					
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.					
		2.					
		3.					

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Гитара 6			
2.	Код	1Г156-22			
3.	Студиска програма	Задолжителен: Гитара			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Трета година/ шести семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	11
8.	Наставник	вонр. проф. м-р Дарко Багески, вонр. проф. м-р Борче Наумовски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Гитара 5			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Сеопфатно развивање и усовршување на целиот комплекс на професионални знаења и вештини за непречено владеење со инструментот и оспособување за самостојна професионална дејност како солист, камерен музичар или музичар во оркестар.Стекнување на сознанија за карактеристиките и интерпретацијата на различните музички стилови, форми и жанри. Поставување на темелите на професионалната квалификација за настава по инструментот, преку примената на специфичната методологија и дидактика во процесот на изучување на репертоарот.				

11.	Содржина на предметната програма: Систематско развивање на техниката и интерпретацијата преку работа и изведба на дела од различни музички стилови и форми. Избор на дела индивидуално прилагоден на техничките и музичките потреби на секој студент. Активирање и развивање на сите способности на студентот: слушна претстава и контрола, ритам и чувство за време, меморирање, концентрација и внимание, доживување. Јасно препознавање, разбирање и изразување на формата, идејно-емотивната содржина и карактерот на делата кои што се изведуваат. Разнообразност и квалитет на звукот, природно фразирање, интонација, јасна и осмислена артикулација, осмисленост и убедливост на интерпретацијата, развој на емоционалната сфера и творечката фантазија. Правилна организација на целокупниот изведувачки апарат. Стекнување сознанија за дидактичките постапки при изучување на композициите и оспособување за правилна самостојна работа. Подготовка за настапување. Изведувачка пракса преку јавни настапи со кои студентите се стекнуваат со практични изведувачко-сценски искуства.			
12.	Методи на учење: Индивидуална интерактивна работа со студентот, практична демонстрација, дискусија, изведувачка пракса, консултации, самостојна работа			
13.	Вкупен расположив фонд на време	11ECTS x 30 = 330 часови		
14.	Распределба на расположивото време	30+300=330		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- практична настава	30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови
		16.3.	Домашно учење -вежбање	300 часови
17.	Начин на оценување - Нумеричко			
	17.1.	Тестови	/	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	/	
	17.3.	Активност и учество	10 бодови	
	17.4	Завршен испит	90 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		1. Редовност на настава. 2. Настап на најмалку една продукција. 3. Програмата за завршниот испит мора да содржи: ✓ Три става од свита или fuga од J.C.Бах ✓ Соната или сонатина во целост ✓ Една пиеса. 4. Програмата се изведува на памет	
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски	
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација, претставување на студентите на јавни настапи, концерти, учества на	

		државни и меѓународни натпревари.				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	На располагање е целокупната инструктивна и уметничка литература за соодветниот инструмент од сите музички епохи и стилови. Изборот на делата и програмата се прави за секој студент индивидуално, во зависност од педагошката оправданост и од неговите технички и музички способности и афинитети.			
		2.				
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Камерна музика 6			
2.	Код	1C106			
3.	Студиска програма	Задолжителен: Виолина, Виола, Виолончело, Контрабас, Гитара, Флејта, Обоа, Кларинет, Саксофон, Фагот, Труба, Хорна, Тромбон, Туба, Удирачки инструменти, Пијано, Хармоника.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Трета година / шести семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	3
8.	Наставник	Проф. м-р Михајло Куфојанакис; проф. м-р Олег Кондратенко; проф.м-р Живко Фирфов; проф. м-р Љубиша Кировски; проф. м-р Дарко Багески, проф. м-р Владимир Костов, вонр. проф. м-р Борче Наумоски, проф. м-р Фросина Балова, доц. м-р Александар Поп Христов			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Камерна музика 5			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на професионални знаења преку учество во разни камерни состави насочено кон развивање на чувството за ансамблово музицирање и комплетно заокружување на профилот музичар-изведувач. Продлабочување на уметничката интерпретација и проширување на репертоарот. Развивање и негување на музичкиот вкус и музикалност. Познавање на различните стилови на интерпретација преку релевантна литература од различни музички епохи и стилови, за различен вид на состав, од дуо до октет. Способност за меѓусебна комуникација и за меѓусебно прилагодување и координирање на начинот на свирење. Способност за брзо учење на партитурите и свирење a vista.				
11.	Содржина на предметната програма: Внимателно формирање на камерните состави врз основа на познавањето на индивидуалните способности на студентите. Избор на соодветна литература прилагодена на техничките и музичките потреби на студентите.				

	Совладување на основните елементи на камерната музика: интонација, заедничко музицирање, звучна избалансираност, тонско и динамичко нијансирање, ритмичка ускладеност, фразирање, артикулација, агогика. Развивање на стилската интерпретација. Развивање на способностите за слушање, доживување и соработка со останатите членови од ансамблот. Ускладеност во рамките на секциите, урамнотеженост на секциите во рамките на целината. Изведувачка пракса во форма на јавни настапи, преку кои што камерните состави ќе се здобијат со практични изведувачко-сценски искуства.					
12.	Методи на учење: Групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, консултации, изведувачка пракса, самостојна работа					
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ECTS x 30 = 90 часови				
14.	Распределба на расположивото време	15+75=90				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- практична настава	15 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови		
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови		
		16.3.	Домашно учење -вежбање	75 часови		
17.	Начин на оценување - Нумеричко					
	17.1.	Тестови			/	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
	17.4	Завршен испит			90 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)			
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		1. Редовност на наставата 2. Настап на најмалку една продукција 3. Програмата за завршниот испит мора да содржи: ✓ Една или повеќе композиции со вкупно времетраење од најмалку 15 минути.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација, претставување на студентите на јавни настапи, концерти, учества на државни и меѓународни натпревари.			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	На располагање е целокупната литература за камерни состави од сите видови и од сите музички стилови и форми. Изборот на делата и			

			програмата се прави за секој камерен состав поединечно, во зависност од педагошката оправданост, како и од техничките и музичките способности и афинитети на студентите вклучени во составот.			
		2.				
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Методика на наставата по гудачки инструменти и гитара 2			
2.	Код	1Г412			
3.	Студиска програма	Задолжителен: Виолина, Виола, Виолончело, Контрабас, Гитара.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Трета година / шести семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф.м-р Михајло Куфојанакис; проф.м-р Олег Кондратенко; проф.м-р Живко Фирфов; проф.м-р Љубиша Кировски; вонр. проф. м-р Дарко Багевски, проф. м-р Владимир Костов			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Методика на наставата по гудачки инструменти и гитара 1			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предавањата по предметот Методика на наставата по гудачки инструменти имаат за цел да ги запознаат студентите од студиските програми по гудачки инструменти и гитара со основните цели и задачи на методиката како научна дисциплина, запознавање со историјата и развојот на инструментално – изведувачкиот процес кај гудачките инструменти, запознавање со основите на индивидуално-инструменталната настава и воведување во педагошката пракса и наставните методи кои се применуваат во едукативните музички институции во РС Македонија.				
11.	Содржина на предметната програма: - Улога на музичкото образование во развојот на личноста на децата - Историски развој на методиката на наставата по гудачки инструменти. - Основи на инструментално-изведувачките процеси кај гудачките инструменти.				
12.	Методи на учење: Предавања, практична демонстрација, консултации, самостојна работа.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ECTS x 30 = 120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+90=120 часови			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- практична настава		15 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски,		/ часови

			аудиториумски), семинари, тимска работа			
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		/ часови	
		16.2.	Самостојни задачи		/ часови	
		16.3.	Домашно учење -вежбање		90 часови	
17.	Начин на оценување - Нумеричко					
	17.1.	Тестови			/	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			/	
	17.3.	Активност и учество			10 бодови	
	17.4	Завршен испит			90 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)		
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)		
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)		
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		<u>За потпис</u> -Редовно посетување на наставата (не повеќе од 4 отсуства) <u>За полагање завршен испит</u> - Потпис на предметниот наставник			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Студентски анкети, самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Дејан Михајловиќ	Елементи на виолинизмот		
		2.	Ганка Цветанова	Методика по виолина		
		3.	Don Green Ph.d	Performance success		
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Ансамбл 4			
2.	Код	1Т934			
3.	Студиска програма	Задолжителен: Гитара			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус студии			
6.	Академска година /семестар	Трета година / шести семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	3
8.	Наставник	Вонр.проф.м-р Дарко Багески			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит Ансамбл 3			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите во текот на студирањето на предметот ансамбл за прв пат се запознаваат со групното музицирање, кое е поинакво од предметот камерна музика, каде најчесто се во состав (дуо, трио или квинтет). Во текот на семестрите, студентите ги менуваат своите позиции во ансамблот, и со тоа ги менуваат и гитарите, со што се запознаваат со оркестарско водење на мелодиска линија, како и со придружба и водење басова линија. Во текот на работа на делата, тие учат како да се слушаат едни со други, за да се добие конечната слика на делото.				
11.	Содржина на предметната програма Се изведуваат дела пишувани за гитарски ансамбли, транскрипции за ансамбл од познати композитори и дела, од различни епохи... барок и класика.				
12.	Методи на учење: Проби каде се чита нотниот материјал и се спојуваат гитарите секоја во својата секција. Делени проби по секции (прва, втора, трета, четврта гитара). Проби каде се спојуваат секциите, во зависност од тежината на дадениот материјал. Проби каде се работи на динамиката, артикулацијата и агогиката во делата. Целиот програм се изведува од нотен материјал кој го дава професорот.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ЕКТСх 15 часови = 45 часа			
14.	Распределба на расположивото време	15 часа предавања 30 часа учење дома			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		15 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		/
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		/
		16.2.	Самостојни задачи		/
		16.3.	Домашно учење – задачи		30 часови
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови			/
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			80 бодови
	17.3.	Активност и учество			20 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода		5 (пет) (F)

		51 x до 60 бода	6 (шест) (E)			
		61 x до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	Редовност во наставата и совладување на дадениот наставен и испитен материјал и програм.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Се користи литература од различни композитори и епохи. Ј.С.Бах,К.Доменикони,А.Пјацола,А.Форест...и други			
		2.				
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				

ПРЕДМЕТНИ ПРОГРАМИ ОД ЧЕТВРТА ГОДИНА

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Гитара 7			
2.	Код	1Г157-22			
3.	Студиска програма	Задолжителен: Гитара			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Четврта година/ седми семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	11
8.	Наставник	вонр. проф. м-р Дарко Багески, вонр. проф. м-р Борче Наумовски			
9.	Предуслови за запишување на	Положен испит по Гитара 6			

	предметот			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Сеопфатно развивање и усовршување на целиот комплекс на професионални знаења и вештини за непречено владеење со инструментот и оспособување за самостојна професионална дејност како солист, камерен музичар или музичар во оркестар.Стекнување на сознанија за карактеристиките и интерпретацијата на различните музички стилови, форми и жанри. Поставување на темелите на професионалната квалификација за настава по инструментот, преку примената на специфичната методологија и дидактика во процесот на изучување на репертоарот.			
11.	Содржина на предметната програма: Систематско развивање на техниката и интерпретацијата преку работа и изведба на дела од различни музички стилови и форми. Избор на дела индивидуално прилагоден на техничките и музичките потреби на секој студент. Активирање и развивање на сите способности на студентот: слушна претстава и контрола, ритам и чувство за време, меморирање, концентрација и внимание, доживување. Јасно препознавање, разбирање и изразување на формата, идејно-емотивната содржина и карактерот на делата кои што се изведуваат. Разнообразност и квалитет на звукот, природно фразирање, интонација, јасна и осмислена артикулација, осмисленост и убедливост на интерпретацијата, развој на емоционалната сфера и творечката фантазија. Правилна организација на целокупниот изведувачки апарат. Стекнување сознанија за дидактичките постапки при изучување на композициите и оспособување за правилна самостојна работа. Подготовка за настапување. Изведувачка пракса преку јавни настапи со кои студентите се стекнуваат со практични изведувачко-сценски искуства.			
12.	Методи на учење: Индивидуална интерактивна работа со студентот, практична демонстрација, дискусија, изведувачка пракса, консултации, самостојна работа			
13.	Вкупен расположив фонд на време	11ECTS x 30 = 330 часови		
14.	Распределба на расположивото време	30+300=330 часови		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- практична настава	30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови
		16.3.	Домашно учење -вежбање	300 часови
17.	Начин на оценување - Описно			
	17.1.	Тестови		/
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)		/
	17.3.	Активност и учество		10 бодови
	17.4	Завршен испит		90 бодови
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	Не положил	
		од 51 до 100 бода	Положил	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	1. Редовност на настава. 2. Настап на најмалку една продукција.		
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација, претставување на студентите на јавни настапи, концерти, учества на државни и меѓународни натпревари.		
22.	Литература			
	22.1.	Задолжителна литература		

		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	На располагање е целокупната инструктивна и уметничка литература за соодветниот инструмент од сите музички епохи и стилови. Изборот на делата и програмата се прави за секој студент индивидуално, во зависност од педагошката оправданост и од неговите технички и музички способности и афинитети.			
		2.				
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Камерна музика 7			
2.	Код	1C107			
3.	Студиска програма	Задолжителен: Виолина, Виола, Виолончело, Контрабас, Гитара, Флејта, Обоа, Кларинет, Саксофон, Фагот, Труба, Хорна, Тромбон, Туба, Удирачки инструменти, Пијано, Хармоника.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Четврта година / седми семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	3
8.	Наставник	Проф. м-р Михајло Куфојанакис; проф. м-р Олег Кондратенко; проф.м-р Живко Фирфов; проф. м-р Љубиша Кировски; проф. м-р Дарко Багески, проф. м-р Владимир Костов, вонр. проф. м-р Борче Наумоски, проф. м-р Фросина Балова, доц. м-р Александар Поп Христов			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Камерна музика 6			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Стекнување на професионални знаења преку учество во разни камерни состави насочено кон развивање на чувството за ансамблово музицирање и комплетно заокружување на профилот музичар-изведувач. Продлабочување на уметничката интерпретација и проширување на репертоарот. Развивање и негување на музичкиот вкус и музикалност. Познавање на различните стилови на интерпретација преку релевантна литература од различни музички епохи и стилови, за различен вид на состав, од дуо до октет. Способност за меѓусебна комуникација и за меѓусебно прилагодување и координирање на начинот на свирење. Способност за брзо учење на партитурите и свирење a vista.				
11.	Содржина на предметната програма: Внимателно формирање на камерните состави врз основа на познавањето на индивидуалните способности на студентите. Избор на соодветна литература прилагодена на техниките и музичките потреби на студентите. Совладување на основните елементи на камерната музика: интонација, заедничко музицирање, звучна избалансираност, тонско и динамичко нијансирање, ритмичка ускладеност, фразирање, артикулација, агогика. Развивање на стилската интерпретација. Развивање на способностите за слушање, доживување и соработка со останатите членови од ансамблот. Ускладеност во рамките на секциите, урамнотеженост на секциите во рамките на целината. Изведувачка пракса во форма на јавни настапи, преку кои што камерните состави ќе се здобијат со				

	практични изведувачко-сценски искуства.					
12.	Методи на учење: Групна интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, консултации, изведувачка пракса, самостојна работа					
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ECTS x 30 = 90 часови				
14.	Распределба на расположивото време	15+75=90				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- практична настава	15 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови		
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови		
		16.3.	Домашно учење -вежбање	75 часови		
17.	Начин на оценување - Нумеричко					
	17.1.	Тестови	/			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	/			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
	17.4	Завршен испит	90 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)			
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	1. Редовност на наставата 2. Настап на најмалку една продукција 3. Програмата за завршниот испит мора да содржи: ✓ Една или повеќе композиции со вкупно времетраење од најмалку 15 минути.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација, претставување на студентите на јавни настапи, концерти, учества на државни и меѓународни натпревари.				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	На располагање е целокупната литература за камерни состави од сите видови и од сите музички стилови и форми. Изборот на делата и програмата се прави за секој камерен состав поединечно, во зависност од педагошката оправданост, како и од техничките и музичките способности и афинитети на студентите вклучени во составот.			
		2.				

		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Методика на наставата по гудачки инструменти и гитара 3			
2.	Код	1Г413			
3.	Студиска програма	Задолжителен; Виолина, Виола, Виолончело, Контрабас, Гитара.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Четврта година / седми семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф.м-р Михајло Куфојанакис; проф.м-р Олег Кондратенко; проф.м-р Живко Фирфов; проф.м-р Љубиша Кировски; вонр. проф. м-р Дарко Багевски, проф. м-р Владимир Костов			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит поМетодика на наставата по гудачки инструменти и гитара 2			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предавањата по предметот Методика на наставата по гудачки инструменти имаат за цел да ги запознаат студентите од студиските програми по гудачки инструменти и гитара со основните цели и задачи на методиката како научна дисциплина, запознавање со историјата и развојот на инструментално – изведувачкиот процес кај гудачките инструменти, запознавање со основите на индивидуално-инструменталната настава и воведување во педагошката пракса и наставните методи кои се применуваат во едукативните музички институции во РС Македонија.				
11.	Содржина на предметната програма: ○ Улога на музичкото образование во развојот на личноста на децата ○ Историски развој на методиката на наставата по гудачки инструменти и гитара. ○ Основи на инструментално-изведувачките процеси кај гудачките инструменти и гитарата. ○ Основи на инструментално-изведувачките процеси кај гитарата ○ Познавање на таблатури и музички стилови за гитара ○ Изработка на гитари и изработувачи ○ Историјат на гитарата				
12.	Методи на учење: Предавања, практична демонстрација, консултации, самостојна работа.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ECTS x 30 = 120 часови			
14.	Распределба на расположивото време	30+90=120 часови			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- практична настава		15 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска		/ часови

			работа			
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови		
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови		
		16.3.	Домашно учење -вежбање	90 часови		
17.	Начин на оценување - Нумеричко					
	17.1.	Тестови				
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)				
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
	17.4	Завршен испит	90 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)			
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<u>За потпис</u> -Редовно посетување на наставата (не повеќе од 4 отсуства) <u>За полагање завршен испит</u> - Потпис на предметниот наставник				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самовалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Дејан Михајловиќ	Елементи на виолинизмот	Универзитет уметности у Београду	1995
		2.	Ivan Galamian	Principles of violing playing and teaching	Универзитет уметности у Београду	1977
		3.	Simon Fisher	Basics	Edition Peters	2002
		4.	Вера Огризовиќ	Гитара	Г.А.Д. Београд	1999
		5.	Станко Прек-Мирко Орлиќ	Методика на класичната гитара	Загреб	1977
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	William Star	The Suzuki Violinist	Summy-Reachard inc.	1976

		2.	Leopold Auer	Violin Playing as I teach it	Dover	1960
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Ансамбл 5			
2.	Код	1Т935			
3.	Студиска програма	Задолжителен: Гитара			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус студии			
6.	Академска година /семестар	Четврта година / седми семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	3
8.	Наставник	Вонр.проф.м-р Дарко Багески			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит Ансамбл 4			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите во текот на студирањето на предметот ансамбл за прв пат се запознаваат со групното музицирање, кое е поинакво од предметот камерна музика, каде најчесто се во состав (дуо, трио или квинтет). Во текот на семестрите, студентите ги менуваат своите позиции во ансамблот, и со тоа ги менуваат и гитарите, со што се запознаваат со оркестарско водење на мелодиска линија, како и со придружба и водење басова линија. Во текот на работа на делата, тие учат како да се слушаат едни со други, за да се добие конечната слика на делото.				
11.	Содржина на предметната програма Се изведуваат дела пишувани за гитарски ансамбли, транскрипции за ансамбл од познати композитори и дела, од различни епохи...романтизам и транскрипции на дела од модерната светска музика.				
12.	Методи на учење: Проби каде се чита нотниот материјал и се спојуваат гитарите секоја во својата секција. Делени проби по секции(прва, втора, трета, четврта гитара).Проби каде се спојуваат секциите, во зависност од тежината на дадениот материјал. Проби каде се работи на динамиката, артикулацијата и агогиката во делата. Целиот програм се изведува од нотен материјал кој го дава професорот.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ЕКТСх 15 часови = 45 часа			
14.	Распределба на расположивото време	15 часа предавања 30 часа учење дома			
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- теоретска настава		15 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа		/
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи		/
		16.2.	Самостојни задачи		/
		16.3.	Домашно учење – задачи		30 часови
17.	Начин на оценување				
	17.1.	Тестови		/	

	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			80 бодови		
	17.3.	Активност и учество			20 бодови		
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)			до 50 бода	5 (пет) (F)		
				51 x до 60 бода	6 (шест) (E)		
				61 x до 70 бода	7 (седум) (D)		
				од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)		
				од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)		
				од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)		
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			Редовност во наставата и совладување на дадениот наставен и испитен матерјал и програм.			
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Студентски анкети, самоевалуација			
22.	Литература						
	22.1.	Задолжителна литература					
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.	Се користи литература од различни композитори и епохи. Ј.С.Бах,К.Доменикони,А.Пјацола,А.Форест...и други				
		2.					
		3.					
	22.2.	Дополнителна литература					
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година	
		1.					
		2.					
		3.					

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Гитара 8			
2.	Код	1Г158-22			
3.	Студиска програма	Задолжителен; Гитара			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Трета година/ шести семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	11
8.	Наставник	вонр. проф. м-р Дарко Багески, вонр. проф. м-р Борче Наумовски			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Гитара 7			

10.	Цели на предметната програма (компетенции): Сеопфатно развивање и усовршување на целиот комплекс на професионални знаења и вештини за непречено владеење со инструментот и оспособување за самостојна професионална дејност како солист, камерен музичар или музичар во оркестар.Стекнување на сознанија за карактеристиките и интерпретацијата на различните музички стилови, форми и жанри. Поставување на темелите на професионалната квалификација за настава по инструментот, преку примената на специфичната методологија и дидактика во процесот на изучување на репертоарот.			
11.	Содржина на предметната програма: Систематско развивање на техниката и интерпретацијата преку работа и изведба на дела од различни музички стилови и форми. Избор на дела индивидуално прилагоден на техниките и музичките потреби на секој студент. Активирање и развивање на сите способности на студентот: слушна претстава и контрола, ритам и чувство за време, меморирање, концентрација и внимание, доживување. Јасно препознавање, разбирање и изразување на формата, идејно-емотивната содржина и карактерот на делата кои што се изведуваат. Разнообразност и квалитет на звукот, природно фразирање, интонација, јасна и осмислена артикулација, осмисленост и убедливост на интерпретацијата, развој на емоционалната сфера и творечката фантазија. Правилна организација на целокупниот изведувачки апарат. Стекнување сознанија за дидактичките постапки при изучување на композициите и оспособување за правилна самостојна работа. Подготовка за настапување. Изведувачка пракса преку јавни настапи со кои студентите се стекнуваат со практични изведувачко-сценски искуства.			
12.	Методи на учење: Индивидуална интерактивна работа со студентот, практична демонстрација, дискусија, изведувачка пракса, консултации, самостојна работа			
13.	Вкупен расположив фонд на време	11ECTS x 30 = 330 часови		
14.	Распределба на расположивото време	30+300=330		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- практична настава	30 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови
		16.3.	Домашно учење -вежбање	300 часови
17.	Начин на оценување - Нумеричко			
	17.1.	Тестови	/	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	/	
	17.3.	Активност и учество	10 бодови	
	17.4	Завршен испит	90 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)	
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)	
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)	
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	1. Редовност на настава. 2. Настап на најмалку една продукција. 3. Програмата за завршниот испит мора да содржи: ✓ Свита или Партита од J.C.Бах во целост		

		✓ Соната во целост ✓ Пиеса од периодот на ренесансата ✓ Пиеса по слободен избор ✓ Пиеса од периодот на 20. или 21. век ✓ Концерт за гитара и оркестар 4. Програмата се изведува на памет.				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација, претставување на студентите на јавни настапи, концерти, учества на државни и меѓународни натпревари.				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	На располагање е целокупната инструктивна и уметничка литература за соодветниот инструмент од сите музички епохи и стилови. Изборот на делата и програмата се прави за секој студент индивидуално, во зависност од педагошката оправданост и од неговите технички и музички способности и афинитети.			
		2.				
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
3.						

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Камерна музика 8			
2.	Код	1C108			
3.	Студиска програма	Задолжителен: Виолина, Виола, Виолончело, Контрабас, Гитара, Флејта, Обоа, Кларинет, Саксофон, Фагот, Труба, Хорна, Тромбон, Туба, Удирачки инструменти, Пијано, Хармоника.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Четврта година / осми семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	3
8.	Наставник	Проф. м-р Михајло Куфојанакис; проф. м-р Олег Кондратенко; проф.м-р Живко Фирфов; проф. м-р Љубиша Кировски; проф. м-р Дарко Багески, проф. м-р Владимир Костов, вонр. проф. м-р Борче Наумоски, проф. м-р Фросина Балова, доц. м-р Александар Поп Христов			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит по Камерна музика 7			
10.	Цели на предметната програма (компетенции):				

	Стекнување на професионални знаења преку учество во разни камерни состави насочено кон развивање на чувството за ансамблово музицирање и комплетно заокружување на профилот музичар-изведувач. Продлабочување на уметничката интерпретација и проширување на репертоарот. Развивање и негување на музичкиот вкус и музикалност. Познавање на различните стилови на интерпретација преку релевантна литература од различни музички епохи и стилови, за различен вид на состав, од дуо до октет. Способност за меѓусебна комуникација и за меѓусебно прилагодување и координирање на начинот на свирење. Способност за брзо учење на партитурите и свирење a vista.			
11.	Содржина на предметната програма: Внимателно формирање на камерните состави врз основа на познавањето на индивидуалните способности на студентите. Избор на соодветна литература прилагодена на техничките и музичките потреби на студентите. Совладување на основните елементи на камерната музика: интонација, заедничко музицирање, звучна избалансираност, тонско и динамичко нијансирање, ритмичка ускладеност, фразирање, артикулација, агогика. Развивање на стилската интерпретација. Развивање на способностите за слушање, доживување и соработка со останатите членови од ансамблот. Ускладеност во рамките на секциите, урамнотеженост на секциите во рамките на целината. Изведувачка пракса во форма на јавни настапи, преку кои што камерните состави ќе се здобијат со практични изведувачко-сценски искуства.			
12.	Методи на учење: Група интерактивна работа со студентите, практична демонстрација, дискусија, консултации, изведувачка пракса, самостојна работа			
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ECTS x 30 часови = 90 часови		
14.	Распределба на расположивото време	15+75 = 90		
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- практична настава	15 часови
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови
		16.3.	Домашно учење -вежбање	75 часови
17.	Начин на оценување - Нумеричко			
	17.1.	Тестови	/	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	/	
	17.3.	Активност и учество	10 бодови	
	17.4.	Завршен испит	90 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)		до 50 бода	5 (пет) (F)
			од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)
			од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)
			од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)
			од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)
			од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит		1. Редовност на наставата 2. Настап на најмалку една продукција 3. Програмата за завршниот испит мора да содржи: ✓ Една или повеќе композиции со вкупно времетраење од најмалку 15 минути.	
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски	

21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација, претставување на студентите на јавни настани, концерти, учества на државни и меѓународни натпревари.				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	На располагање е целокупната литература за камерни состави од сите видови и од сите музички стилови и форми. Изборот на делата и програмата се прави за секој камерен состав поединечно, во зависност од педагошката оправданост, како и од техничките и музичките способности и афинитети на студентите вклучени во составот.			
		2.				
		3.				
		22.2.	Дополнителна литература			
	Реден број		Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.					
	2.					
	3.					

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Методика на наставата по гудачки инструменти и гитара 4			
2.	Код	1Г414			
3.	Студиска програма	Задолжителен: Виолина, Виола, Виолончело, Контрабас, Гитара.			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус			
6.	Академска година /семестар	Четврта година / осми семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	4
8.	Наставник	проф.м-р Михајло Куфојанакис; проф.м-р Олег Кондратенко; проф.м-р Живко Фирфов; проф.м-р Јубиша Кировски; вонр. проф. м-р Дарко Багевски, проф. м-р Владимир Костов			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит поМетодика на наставата по гудачки инструменти и гитара 3			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Предавањата по предметот Методика на наставата по гудачки инструменти имаат за цел да ги запознаат студентите од студиските програми по гудачки инструменти и гитара со основните цели и задачи на методиката како научна дисциплина, запознавање со историјата и развојот на инструментално – изведувачкиот процес кај гудачките инструменти, запознавање со основите на индивидуално-инструменталната настава и воведување во педагошката пракса и наставните методи кои се применуваат во едукативните музички институции во РС Македонија.				
11.	Содржина на предметната програма: - Улога на музичкото образование во развојот на личноста на децата - Историски развој на методиката на наставата по гудачки инструменти и гитара. - Основи на инструментално-изведувачките процеси кај гудачките инструменти и гитарата. - Основи на инструментално-изведувачките процеси кај гитарата				

	○ Познавање на таблатури и музички стилови за гитара ○ Изработка на гитари и изработувачи ○ Историјат на гитарата					
12.	Методи на учење: Предавања, практична демонстрација, консултации, самостојна работа.					
13.	Вкупен расположив фонд на време	4 ECTS x 30 = 120 часови				
14.	Распределба на расположивото време	30+90=120 часови				
15.	Форми на наставните активности	15.1.	Предавања- практична настава	15 часови		
		15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/ часови		
16.	Други форми на активности	16.1.	Проектни задачи	/ часови		
		16.2.	Самостојни задачи	/ часови		
		16.3.	Домашно учење -вежбање	90 часови		
17.	Начин на оценување - Нумеричко					
	17.1.	Тестови	/			
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)	/			
	17.3.	Активност и учество	10 бодови			
	17.4	Завршен испит	90 бодови			
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)	до 50 бода	5 (пет) (F)			
		од 51 до 60 бода	6 (шест) (E)			
		од 61 до 70 бода	7 (седум) (D)			
		од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)			
		од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)			
		од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)			
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит	<u>За потпис</u> -Редовно посетување на наставата (не повеќе од 4 отсуства) <u>За полагање завршен испит</u> - Потпис на предметниот наставник				
20.	Јазик на кој се изведува наставата	Македонски				
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата	Студентски анкети, самоевалуација				
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Дејан Михајловиќ	Елементи на виолинизмот	Универзитет уметности у Београду	1995
		2.	Ivan Galamian	Principles of violing playing and teaching	Универзитет уметности у	1977

					Београду	
		3.	Simon Fisher	Basics	Edition Peters	2002
		4.	Вера Огризовиќ	Гитара	Г.А.Д. Београд	1999
		5.	Станко Прек-Мирко Орлиќ	Методика на класичната гитара	Загреб	1977
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	William Star	The Suzuki Violinist	Summy-Reachard inc.	1976
		2.	Leopold Auer	Violin Playing as I teach it	Dover	1960
		3.				

Прилог бр.3		Предметна програма од прв циклус на студии			
1.	Наслов на наставниот предмет	Ансамбл 6			
2.	Код	1Т936			
3.	Студиска програма	Задолжителен: Гитара			
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно - институт, катедра, оддел)	Факултет за музичка уметност - Скопје			
5.	Степен (прв, втор, трет циклус)	Прв циклус студии			
6.	Академска година /семестар	Четврта година / осми семестар	7.	Број на ЕКТС- кредити	3
8.	Наставник	Вонр.проф.м-р Дарко Багески			
9.	Предуслови за запишување на предметот	Положен испит Ансамбл 5			
10.	Цели на предметната програма (компетенции): Студентите во текот на студирањето на предметот ансамбл за прв пат се запознаваат со групното музицирање, кое е поинакво од предметот камерна музика, каде најчесто се во состав (дуо, трио или квартет). Во текот на семестрите, студентите ги менуваат своите позиции во ансамблот, и со тоа ги менуваат и гитарите, со што се запознаваат со оркестарско водење на мелодиска линија, како и со придружба и водење басова линија. Во текот на работа на делата, тие учат како да се слушаат едни со други, за да се добие конечната слика на делото.				
11.	Содржина на предметната програма Промена на позициите на одредени студенти во оркестарот со цел да се запознаат и со водење на мелодиската линија, како и да учествуваат во придружбата на колегите кои свират мелодија. Содржината на литературата е составена од епоха која не е помината во претходните семестри, со цел да се заокружат сите епохи...барок, класика, романтизам, 20 век и транскрипции на дела од светскиот фолклор и балканската музика, како и македонски народни теми.				
12.	Методи на учење: Проби каде се чита нотниот материјал и се спојуваат гитарите секоја во својата секција. Делени проби по секции (прва, втора, трета, четврта гитара). Проби каде се спојуваат секциите, во зависност од тежината на дадениот материјал. Проби каде се работи на динамиката, артикулацијата и агогиката во делата. Целиот програм се изведува од нотен материјал кој го дава професорот.				
13.	Вкупен расположив фонд на време	3 ЕКТСx 15 часови = 45 часа			

14.	Распределба на расположивото време		15 часа предавања 30 часа учење дома			
15.	Форми на наставните активности		15.1.	Предавања- теоретска настава	15 часови	
			15.2.	Вежби (лабораториски, аудиториумски), семинари, тимска работа	/	
16.	Други форми на активности		16.1.	Проектни задачи	/	
			16.2.	Самостојни задачи	/	
			16.3.	Домашно учење – задачи	30 часови	
17.	Начин на оценување					
	17.1.	Тестови			/	
	17.2.	Индивидуална работа/проект (презентација: писмена и усна)			80 бодови	
	17.3.	Активност и учество			20 бодови	
18.	Критериуми за оценување (бодови/ оценка)			до 50 бода	5 (пет) (F)	
				51 x до 60 бода	6 (шест) (E)	
				61 x до 70 бода	7 (седум) (D)	
				од 71 до 80 бода	8 (осум) (C)	
				од 81 до 90 бода	9 (девет) (B)	
				од 91 до 100 бода	10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и за полагање завршен испит			Редовност во наставата и совладување на дадениот наставен и испитен материјал и програм.		
20.	Јазик на кој се изведува наставата			Македонски		
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата			Студентски анкети, самоевалуација		
22.	Литература					
	22.1.	Задолжителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.	Се користи литература од различни композитори и епохи. Ј.С.Бах,К.Доменикони,А.Пјацола,А.Форест...и други			
		2.				
		3.				
	22.2.	Дополнителна литература				
		Реден број	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.				
		2.				
		3.				